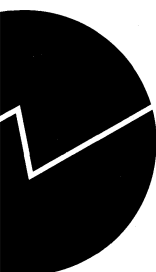

Svein Blom

Inn i samfunnet?

Flyktningkull i arbeid, utdanning og på sosialhjelp

Rapport

Svein Blom

Inn i samfunnet?

Flyktningkull i arbeid, utdanning og
på sosialhjelp

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpige tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r

ISBN 82-537-4249-5

ISSN 0806-2056

Emnegruppe

02 Befolkning

Emneord

Arbeidsledighet

Arbeidsmarkedstiltak

Flyktninger

Sosialhjelp

Sysselsetting

Utdanning

Design: Enzo Finger Design

Trykk: Statistisk sentralbyrå

Sammendrag

Svein Blom

Inn i samfunnet? Flyktningkull i arbeid, utdanning og på sosialhjelp

Rapporter 96/5 • Statistisk sentralbyrå 1995

I denne rapporten følges seks flyktningkull gjennom offentlige registre fra året etter de ble bosatt til og med 1993 med hensyn til sysselsetting, registrert arbeidsløshet, utdanning og arbeidsmarkedstiltak. Referansetidspunktet er mai i det enkelte observasjonsår. Kullene er definert ut fra kalenderåret flyktningene ble bosatt, årene 1987-1992. Personene er bare tillatt registrert i én tilstand eller aktivitet om gangen. I tillegg er det rapportert om flyktningene mottok sosialhjelp i det enkelte observasjonsår.

Andelen i ordinært arbeid i 1987-kullet, det kull som har den høyeste sysselsettingsandelen, var 32 prosent i mai 1993. I tillegg var i alt 5 prosent på sysselsettingstiltak og i attføring. 8 prosent var på kvalifiseringstiltak, 16 prosent var registrert helt arbeidsløs og 13 prosent var i ordinær utdanning. 45 prosent av 1987-kullet mottok sosialhjelp minst én måned i 1993.

Andelen i ordinært arbeid er gjennomgående 11 prosentpoeng høyere blant menn enn blant kvinner. Dertil er flyktninger fra Øst-Europa og Sør- og Mellom-Amerika i større grad i ordinært arbeid enn flyktninger fra Asia og Afrika.

Andelen i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) stiger med tiden flyktningene har vært bosatt i Norge ("botidseffekten") og synker jo senere i perioden 1987-1992 flyktningene ble bosatt ("kulleffekten"). Den siste effekten er klart den sterkeste. Mens andelen i arbeid øker med 7-10 prosentpoeng i løpet av tre til seks år for de fire tidligste kullene, synker andelen i arbeid året etter bosettingen med hele 24 prosentpoeng fra det tidligste til det seneste bosettingskullet.

Kulleffekten har trolig sammenheng med de økonomiske konjunktorene i samfunnet. Rapporten understreker viktigheten av å holde kulleffekten og botidseffekten fra hverandre når flyktnings integrasjon på arbeidsmarkedet analyseres. Hvis ikke kan betydningen av botid lett overvurderes.

På bakgrunn av funnene formuleres en forventning om at den senere tids konjunkturoppgang på sikt også vil komme flyktningene til gode.

Emneord: Arbeidsledighet, arbeidsmarkedstiltak, flyktninger, sosialhjelp, sysselsetting, utdanning.

Prosjektstøtte: Kommunal- og arbeidsdepartementet.

Innhold

Figurregister	6
Tabellregister	7
Oppsummering	9
1. Innledning	11
2. Tilnæringsmåte	12
3. Data og variabler	13
4. Analysepopulasjon og metode	16
5. Aktivitet etter bosettingskull og botid	18
6. Aktivitet etter kjønn	22
7. Totalbefolkningen etter aktivitet i 1993	27
8. Aktivitet etter landbakgrunn	28
9. Sosialhjelp etter bosettingskull og botid	31
10. Sosialhjelp etter kjønn	34
11. Sosialhjelp etter landbakgrunn	36
12. Aktivitet etter mottak av sosialhjelp	38
13. Multivariat analyse av arbeidstilknytning	41
14. Multivariat analyse av mottak av sosialhjelp	45
Litteratur	47
Vedlegg	
1. Vedleggstabeller	49
2. Regler for gruppering av aktiviteter	81
3. Kommuner som ikke har levert oppgaver til sosialstatistikken i tidsrommet 1988-1993	83
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter	84

Figurregister

5. Aktivitet etter bosettingskull og botid

- 5.1. Andel med flyktninger i alder 16-74 år som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent 20

6. Aktivitet etter kjønn

- 6.1. Andel flyktninger, menn i alder 16-74 år, som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent 25
- 6.2. Andel flyktninger, kvinner i alder 16-74 år, som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent 26

8. Aktivitet etter landbakgrunn

- 8.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som er i ordinært arbeid i mai i observasjonsårene, etter landbakgrunn. Gjennomsnitt for alle aktuelle kombinasjoner av observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent 29

9. Sosialhjelp etter bosettingskull og botid

- 9.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som mottar økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent 33

10. Sosialhjelp etter kjønn

- 10.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som mottar økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene, etter kjønn, observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent 35

11. Sosialhjelp etter landbakgrunn

- 11.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som mottar økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene, etter landbakgrunn. Gjennomsnitt for alle aktuelle kombinasjoner av observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent 37

12. Aktivitet etter mottak av sosialhjelp

- 12.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som ikke mottar sosialhjelp og som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent 39
- 12.2. Andel flyktninger i alder 16-74 år som mottar sosialhjelp og som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent 40
-

Tabellregister

5. Aktivitet etter bosettingskull og botid	
5.1. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent	19
5.2. Andel registrerte arbeidsløse i alder 16-74 år i prosent av arbeidsstyrken. Utgangen av mai 1988-1993	21
6. Aktivitet etter kjønn	
6.1. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter kjønn og aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent	23
7. Totalbefolkningen etter aktivitet i 1993	
7.1. Personer i alder 16-74 år pr. 31.12.1993, etter aktivitet i mai 1993. Prosent	27
9. Sosialhjelp etter bosettingskull og botid	
9.1. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent	31
13. Multivariat analyse av arbeidstilknytning	
13.1. Parameterestimer fra multippel logistisk regresjon som viser effekten av forskjellige bakgrunnsfaktorer på log oddsen for å være i ordinært arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår) bosatt i norske kommuner i årene 1987-1992. Modell uten utdanning	42
13.2. Parameterestimer fra multippel logistisk regresjon som viser effekten av forskjellige bakgrunnsfaktorer på log oddsen for å være i ordinært arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår) bosatt i norske kommuner i årene 1987-1992. Modell med utdanning	43
14. Multivariat analyse av mottak av sosialhjelp	
14.1. Parameterestimer fra multippel logistisk regresjon som viser effekten av forskjellige bakgrunnsfaktorer på log oddsen for å motta økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår) bosatt i norske kommuner i årene 1987-1992	46

Oppsummering*

I denne rapporten har vi fulgt seks flyktningkull gjennom offentlige registre fra året etter de ble bosatt til og med 1993 med hensyn til en del sentrale aktiviteter og hvorvidt flyktningene har mottatt sosialhjelp eller ikke. Kullene er definert ut fra kalenderåret flyktningene ble bosatt, årene 1987-1992.

De sentrale aktivitetene er ordinært arbeid, registrert helt arbeidsløs, ordinær utdanning og restkategorien "annet". Referansetidspunktet er 2. kvartal i hvert observasjonsår. Personer som er registrert i to aktiviteter på samme tid, er plassert i én av dem etter nærmere angitte regler. Sosialhjelpsopplysningene dreier seg om hvorvidt vedkommende har mottatt økonomisk sosialhjelp minst én måned i observasjonsåret.

For årene 1991-1993 er det også opplysninger om arbeidsmarkedstiltak. Ettersom flyktninger på sysselsettingstiltak og i attføring før 1991 i noen utstrekning er lagt til kategorien "ordinært arbeid" og flyktninger på kvalifiseringstiltak til "ordinær utdanning", tilføyer vi sysselsettingstiltak og attføring til kategorien ordinært arbeid (og kaller det andelen "i arbeid") og kvalifiseringstiltak til kategorien ordinær utdanning når formålet er å sammenlikne utviklingen over tid.

Andelen i arbeid stiger med tiden flyktningen har vært bosatt i Norge ("botidseffekten") og synker jo senere i perioden 1987-1992 flyktningen ble bosatt ("kulleffekten"). Den siste effekten er klart den sterkeste. Mens andelen i arbeid øker med 7-10 prosentpoeng i løpet av tre til seks år for de fire tidligste kullene, synker andelen i arbeid året etter bosettingen med hele 24 prosentpoeng fra det tidligste til det seneste bosettingskullet.

Effekten av botid og bosettingskull lar seg ikke atskille empirisk dersom opplysningene om flyktningene bare er fra ett enkelt observasjonsår og botiden representeres ved kalenderåret for bosettingen. Det som da framstår som en økning av sysselsettingen etter botid, vil for en del være en kulleffekt og skyldes at de tidligst kullene lettere kom inn på arbeidsmarkedet allerede fra starten av enn de senere.

I de aktuelle flyktningkullene er menns andel i ordinært arbeid gjennomgående 11 prosentpoeng høyere enn kvinners. Personer i alder 25-54 år er dessuten i større grad i ordinært arbeid enn yngre og eldre, både blant flyktninger og i befolkningen som helhet.

Andelen i ordinært arbeid i 1987-kullet (det kull som har den høyeste sysselsettingsandelen) er 32 prosent i mai 1993. I tillegg er 5 prosent på sysselsettingstiltak og attføring. I befolkningen som helhet er andelen i ordinært arbeid 58 prosent. Forskjellen ville vært enda noe større dersom de to populasjonene hadde hatt samme kjønns- og aldersfordeling.

Andelen i ordinært arbeid varierer også etter hvilket land flyktningene stammer fra. Generelt er det en større andel i ordinært arbeid blant flyktninger fra Øst-Europa og Sør- og Mellom-Amerika enn blant flyktninger fra Asia og Afrika. Flyktninger fra Sri Lanka (tamiler) er den gruppen som har lyktes best i å bli økonomisk selvberget. I 1993 er 60 prosent av 1988-kullets tamiler i ordinært arbeid. Flyktninger fra Chile og Øst-Europa utenom tidligere Jugoslavia har også en relativt høy andel i ordinært arbeid.

* Det rettes en takk til medarbeidere ved Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk, Per Svein Aurdal, Morten Kjelsrud, Mette Lund og Jan Erik Sivertsen, som har stilt verdifull kompetanse og dataprogrammer til rådighet for prosjektet, og Ove Larsen ved Kontor for edb, Avdeling for personstatistikk, som har gitt utmerket edb-assistanse.

Vietnamesiske flyktninger er den gruppen som i minst grad har lyktes å komme i arbeid. Bare 17 prosent av 1987-kulllets vietnamesere er i ordinært arbeid seks år etter de ble bosatt. Flyktninger fra Somalia og Irak har likeledes hatt betydelige vansker på arbeidsmarkedet. På den annen side er en forholdsvis stor andel av flyktingene fra Vietnam, Iran og Etiopia i gang med ordinær utdanning (til dels over 20 prosent).

En multivariat analyse bekrefter at bosettingskull er en viktigere prediktor for tilbøyeligheten til å være i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) enn botid. Mens sjansen for å være i arbeid mer enn halveres fra 1987-til 1992-kullet, er sjansen 37 prosent høyere etter fem års botid enn året etter bosettingen. Dette er rene nettoeffekter kontrollert for alder, kjønn og landbakgrunn.

Ved å introdusere utdanningsnivå i den multivariate modellen elimineres effekten av eventuelle utdanningsforskjeller kullene imellom. Den mest plausible tolkningen av at bosettingskullene fortsatt har forskjellig arbeidsmarkedsatferd ("kulleffekten"), er at det er de økonomiske konjunktorene ved tiden for bosettingen som er avgjørende. De tidligste kullene (1987/1988) har vedvart å profitere på at de gjorde sin entré på arbeidsmarkedet på et tidspunkt som var gunstig. Offiselle arbeidsløshetstall viser at arbeidsløsheten økte jevnt fra 1988 til 1993, dvs. gjennom hele observasjonsperioden.

Den multivariate analysen avdekker ellers at den positive effekten av botid på tilbøyeligheten til å være i arbeid går ned idet utdanningsnivå introduseres i modellen. Dette tyder på at det kan være regningssvarende for flyktingene å bruke tiden til å ta utdanning og sørge for å få tidligere utdanning godkjent.

Vel halvparten av flyktingene i de to tidligste kullene er registrert som mottakere av sosialhjelp året etter at de ble bosatt. Tilsvarende andel er om lag 60 prosent i senere kull. Generelt øker klientandelen jo senere flyktingene ble bosatt, samtidig som klientandelen minker jo lenger flyktingene har bodd her, altså motsatt av tendensen for det å være i arbeid.

Mannlige flyktninger er betydelig oftere sosialhjelpsmottakere enn kvinnelige. Dette henger trolig sammen med at det fortrinnsvis er mannen som representerer familien utad og har ansvaret for familiens underhold. Dermed lar han seg oftere registrere som hovedperson ved sosialkontoret. Året etter bosettingen er menns klientandel nærmere 40 prosent høyere enn kvinners. Forskjellen avtar noe med tiden ettersom kvinnenes klientandel snarere øker enn avtar.

Flyktninger fra Irak, Etiopia og Somalia har de høyeste andelene registrerte sosialhjelpsklienter, til dels over 70 prosent i de senest bosatte kullene. De laveste andelene har flyktninger fra Sri Lanka og Øst-Europa utenom tidligere Jugoslavia.

Splittes flyktningspopulasjonen i to etter hvorvidt flyktingene mottar sosialhjelp eller ikke, kan det konstateres at andelen i arbeid i gruppen som ikke mottar sosialhjelp, stiger forholdsvis klart med botiden, mens andelen i arbeid i klientgruppen tenderer til å stagnere eller gå ned over tid. Seleksjonsmekanismer eller innskjerpet praksis for tildeeling av sosialhjelp kan være mulige årsaker til dette mønsteret.

At de økonomiske konjunktorene er så vidt avgjørende for muligheten til å komme i arbeid som denne rapporten antyder, gir grunn til en forsiktig optimisme med tanke på framtiden. Oppsvinget i økonomien fra 1994 vil ventelig også komme flyktingene til gode. Data for andelen innvandrere med et arbeidstakerforhold pr. 2. kvartal 1995 synes å bekrefte dette (Sivertsen og Tuveng 1995). I forhold til 2. kvartal 1994 var da arbeidstakerandelen for førstegenerasjonsinnvandrere fra Øst-Europa og den tredje verden økt med 1,6 prosentpoeng.

Hvorvidt en bedring i sysselsettingen for flyktingene vil komme alle flyktingkull til gode, er et empirisk spørsmål. Det er ikke mulig ut fra resultatene av dette arbeidet å slutte at flyktninger bosatt under lavkonjunktur nødvendigvis vil være varig utslått fra arbeidsmarkedet og bli forbigått av senere flyktingkull. Våre observasjoner stammer alle fra en periode med økende arbeidsløshet. For bedre å forstå hvordan de økonomiske konjunktorene påvirker flyktingers sjanser på arbeidsmarkedet, trengs det observasjoner av nye og tidligere flyktingkull gjennom en periode med økonomisk oppgang.

1. Innledning

I denne rapporten presenteres resultater fra prosjektet "Kohortanalyse av flyktninger" utført på oppdrag fra Kommunal- og arbeidsdepartementets Innvandringsavdeling. Formålet med prosjektet er ved hjelp av registerdata å øke kunnskapen om hvordan integreringen av flyktninger i det norske samfunnet forløper over tid. I denne sammenhengen er det først og fremst tilknytningen til arbeidsmarkedet som står i fokus. Det er en politisk målsetting at den enkelte flyktning skal bli økonomisk selvhjulpent så raskt som mulig (Kommunal- og arbeidsdepartementet 1995).

Staten utbetaler et generelt integreringstilskudd til kommuner som tar imot flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Tilskuddet skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse, sosialhjelp og barnevern over en femårsperiode. I tillegg kommer et engangstilskudd ved første gangsbosetting av eldre og funksjonshemmede og et særskilt tilskudd til norsk- og morsmålsundervisning for flyktningbarn (Kommunal- og arbeidsdepartementet 1994). Integreringstilskuddets størrelse fastsettes på grunnlag av en årlig gjennomgang av kommunenes faktiske utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Et særskilt beregningsutvalg med representanter fra staten og kommunesektoren foretar denne gjennomgangen (Beregningsutvalget 1995).

Da dette finansieringssystemet trådte i kraft 1.1.1991, erstattet det et refusjons- og tilskuddssystem som bl.a. påla staten å refundere alle kommunens utgifter til sosialhjelp til flyktninger uten annen tidsavgrensning enn at ordningen falt bort hvis den enkelte flyktning ble norsk statsborger (Kommunaldepartementet 1990).

Den nye finansieringsordningen ble bl.a. innført for å gi kommunene et sterkere økonomiske incentiv til å engasjere seg aktivt i arbeidet for å integrere flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i norsk arbeidsliv. Etter fem år vil flyktningene eventuelt måtte underholdes over kommunale budsjetter på lik linje med andre innbyggere av kommunen dersom de ikke er i arbeid eller utdanning (finansiert ved studielån). Nylig har en undersøkelse fra Oslo vist at flyktninger langt fra alltid lykkes å få innpass på arbeidsmarkedet i løpet av den første femårsperioden (Djuve og Hagen 1995). I nærværende rapport belyses dette for flyktninger bosatt i hele landet.

Rapporten legger et såkalt kohortperspektiv til grunn. Det vil si at flyktninger som er bosatt i norske kommuner i samme kalenderår, grupperes sammen og følges over tid. Fordi praksis ved mottak av asylsøkere endret seg fra 1980-tallet til begynnelsen av 1990-tallet, kan personer med samme bosettingsår ha noe ulik oppholdstid bak seg fra første gang de satte foten på norsk jord til de formelt ble bosatt. Det betyr f.eks. at noen kom tidligere i kontakt med norsk kultur og språk enn andre. For enkelhets skyld har vi likevel gruppert flyktningene sammen i kohorter (kull) etter bosettingsår. I denne rapporten studeres flyktninger som ble bosatt i norske kommuner i årene 1987-1992, til sammen altså seks bosettingskull.

2. Tilnæringsmåte

I vår tilnærming til oppgaven har vi valgt å støtte oss til to andre prosjekter utført i Statistisk sentralbyrå ved Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk. Det er prosjektet "Sosialhjelpsmottakere og arbeidsmarkedet" av Mette Lund og Morten Kjelsrud (1995a og b) og prosjektet "Flyktninger og arbeidsmarkedet 2. kvartal (mai) 1993" av Morten Kjelsrud og Jan Erik Sivertsen (1994a, 1995).

Prosjektet "Sosialhjelpsmottakere og arbeidsmarkedet" presenterer statistikk over sysselsetting, arbeidsledighet, arbeidsmarkedstiltak og igangværende utdanning pr. mai i årene 1988-1993 for personer bosatt i Norge pr. 1.1.1994 og som fyller 20-24 år i løpet av 1994. I tillegg presenteres opplysninger om personene har mottatt økonomisk sosialhjelp i hvert av disse årene. I prosjektet "Flyktninger og arbeidsmarkedet 2. kvartal (mai) 1993" framlegges arbeidsmarkedsstatistikk for flyktninger i alder 16-74 år som ble bosatt i en norsk kommune i perioden 1987-1993 og som fortsatt bodde i Norge pr. 2. kvartal 1993.

Adgangen til å dra veksler på kompetansen til lederne av disse prosjektene og det store programmeringsarbeidet som allerede var nedlagt av Per Svein Aurdal ved Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk i forbindelse med sosialhjelpsprosjektet, har vært av uvurderlig betydning for oss.

Måten vi har nyttiggjort oss disse grunninvesteringene på, er, noe forenklet, å erstatte populasjonen av ungdom 20-24 år i sosialhjelpsprosjektet med flyktningpopulasjonen i flyktningprosjektet. Dette har imidlertid ikke vært mulig uten en del justeringer og forandringer i dataprogrammene. Programmeringsarbeidet er utmerket utført av Ove Larsen ved Kontor for edb, Avdeling for personstatistikk.

3. Data og variabler

Et tjuetalls datafiler er koplet sammen til analysefilen som er benyttet i prosjektet. Det er følgende hovedkategorier av årgangsfiler for årene 1988-1993: sysselsettingsfiler basert på trygdeetatens arbeidsgiver-/arbeidstaker-register (a/a-register), likningsregisterfiler over selvstendig næringsdrivende, sofa-søker-filer ("søk-og-finn-arbeid") over helt arbeidsledige og personer på arbeidsmarkedstiltak, sosialhjelpsfiler over bruken av sosialhjelp i kommunene og filer over igangværende og høyeste fullførte utdanning. Flyktningpopulasjonen er avgrenset med utgangspunkt i Utlendingsdirektoratets flyktningregister. Dertil er enkelte kjennemerker tilkopleet fra fødelandsfilen i Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikksystem.

Flyktning

Med flyktning menes her personer med utenlandsk landbakgrunn (*se nedenfor*) bosatt i Norge, som har fått innvilget politisk asyl eller oppholdstillatelse på humanitært grunnlag. Familiegjenforente til flyktninger er også regnet med.

Bosettingskull

Flyktninger bosatt i en norsk kommune i samme kalenderår utgjør et bosettingskull (i dette arbeidet også kalt "flyktningkull" eller bare "kull"). Det er flyktninger bosatt i årene 1987-1992 som inngår i materialet, i alt seks kull.

Observasjonsår

Flyktningene er under observasjon et varierende antall år, avhengig av alder og bosettingskull. De aktuelle observasjonsår er 1988-1993. Første observasjonsår er året etter bosettingsåret. For alle kullene er siste observasjonsår 1993. Det betyr at 1987-kullet i alt observeres i seks år (1988-1993), mens 1992-kullet bare observeres i ett (1993).

Botid

Kjennemerket botid er konstruert som differansen mellom observasjonsåret og bosettingsåret. Feks. regnes botiden som to år for 1987-kullet i observasjonsåret 1989 og for 1989-kullet i 1991.

Alder og kjønn

Alder er definert pr. utgangen av det enkelte observasjonsår. Opplysningene om alder og kjønn er hentet fra fødelandsfilen.

Landbakgrunn

Landbakgrunn indikerer hvilket land personen stammer fra. Det er konstruert med utgangspunkt i personens eget, fars eller mors fødeland. Vi benytter en inndeling etter verdensdel - Øst-Europa, Asia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika, men skiller også noen ganger ut de største flyktninglandene - i dette tilfelle tidligere Jugoslavia, Tyrkia (som her regnes å tilhøre Asia), Irak, Iran, Sri Lanka, Vietnam, Etiopia, Somalia og Chile. Kjennemerket landbakgrunn er hentet fra fødelandsfilen.

Utdanningsnivå

Data om høyeste fullførte utdanning er hentet fra Statistisk sentralbyrås utdanningsfiler og gjelder fullført utdanning pr. 1. oktober i observasjonsåret. For flyktninger er det store andeler uoppgitt særlig de første observasjonsårene.

De avhengige variablene i vårt prosjekt er kjennemerkene *aktivitet* og *sosialhjelp*. De omtales her med utgangspunkt i notatet fra prosjektet "Sosialhjelpsmottakere og arbeidsmarkedet" (Lund og Kjelsrud 1995a). Beskrivelsen er noe tillempet etter vårt formål.

Aktivitet

Kjennemerket aktivitet utpeker et gjøremål eller en status som står sentralt i en persons livssituasjon på et bestemt tidspunkt i observasjonsåret. Kjennemerket har følgende verdier: ordinært arbeid, sysselsettingstiltak, attføring, kvalifiseringstiltak, arbeidsledighet, ordinær utdanning og annet. Det er i tillegg mulig å splitte enkelte verdier på undergrupper, men vi har ikke benyttet oss av dette i nærværende prosjekt.¹

En del personer er registrert i flere aktiviteter samtidig. Noen slike kombinasjoner er lovlige, andre ikke. Kombinasjoner av aktiviteter gjør at det ikke uten videre kan presenteres nettotall for hver aktivitet. Vi ville da få med "dobbelte tellinger", slik at summen av personer i de ulike aktivitetene ville bli større enn det reelle antallet personer. Det er derfor laget et opplegg for å klassifisere hver person i bare én hovedaktivitet på ett tidspunkt. Dette betyr at det er laget regler for å velge én, og bare én aktivitet for dem som er registrert i flere aktiviteter (registre) på samme tid. Reglene er nærmere beskrevet i vedlegg 2.

Denne framgangsmåten gjør at antallet personer i hver aktivitet nødvendigvis blir noe forskjellig fra de offisielle nettotallene. Et viktig spørsmål er i hvor stor grad dette gjør tallmaterialet utilfredsstillende. Etter vår oppfatning vil inndelingen fungere rimelig bra når det gjelder å gi et grovt bilde av hvilke hovedaktiviteter personene er beskjeftiget med.²

Personer i *ordinært arbeid* er personer som er registrert som arbeidstakere i a/a-registeret, som Rikstrygdeverket og trygdekontorene er ansvarlig for, eller som er registrert som selvstendig næringsdrivende i likningsregisteret. Familiearbeidere uten lønn er ikke med.

Arbeidstakerdataene er hentet fra 2. kvartalsfiler og inneholder opplysninger om alle arbeidstakere (ansatte) i mai hvert år, unntatt sjøfolk for årgangene 1988-1991 og vernepliktige. Sammenliknet med andre arbeidstakerfiler gir 2. kvartalsuttaket best kvalitet, fordi det gjøres kort tid etter Rikstrygdeverkets årskontroll. Dermed kommer relativt mange av siste års inn- og utmeldinger med. Kortvarige arbeidsforhold kommer ikke med dersom de fant sted mellom referansetidspunktet i to påfølgende år. Meldepliktig til arbeidstakerregisteret er arbeidsforhold som forventes å vare mer enn seks dager og med en forventet ukentlig arbeidstid på mer enn tre timer.

Data om selvstendig næringsdrivende er hentet fra likningsregisteret og gjelder bestanden i løpet av et år. Antallet er justert til nivået på selvstendige i Arbeidskraftundersøkelsene. Nivåtalet for selvstendige blir dermed brukbart, men sammensetningen av personer for 2. kvartal blir ikke helt korrekt.

Opplysningene om *helt ledige* og personer på *sysselsettingstiltak*, *attføring* og *kvalifiseringstiltak* bygger på data fra Arbeidsdirektoratets register over personer registrert som helt ledige eller på arbeidsmarkedstiltak ved arbeidskontorene.³ Referansetidspunktet er ved utgangen av mai. Vi har med ledighetsdata fra og med 1988 og tiltaksdata fra og med 1991.

Før 1991 ble personer på arbeidsmarkedstiltak gruppert under "ordinært arbeid", "ordinær utdanning" eller "annet". Personer på sysselsettingstiltak eller attføring ble fortrinnsvis gruppert under ordinært arbeid, mens personer på kvalifiseringstiltak fortrinnsvis ble gruppert under "ordinær utdanning". Dette bidrar til et brudd i tidsserien mellom 1990 og 1991 for aktivitetene "ordinært arbeid", "ordinær utdanning" og "annet".

Dataene om igangværende *ordinær utdanning* er hentet fra Statistisk sentralbyrås utdanningsfiler, og referansetidspunktet er 1. juni. Vi har klassifisert personer som under utdanning pr. 1. juni ved å sammenholde utdanningsdata fra ulike datafiler. I offisiell statistikk er det ikke vanlig å gi tall for igangværende utdanning pr. 1.6., men pr. 1.10. hvert år. Tallene i denne rapporten er derfor ikke direkte sammenliknbare med offisiell statistikk.

¹ Personer i ordinært arbeid kan deles i «selvstendige» og «arbeidstakere». Arbeidstakere kan oppdeles etter arbeidstid (hel- eller deltid). Arbeidstakere på deltid som også er under utdanning, kan dertil skilles ut som en egen kategori.

² Dette er vurderingen til Seksjon for arbeidsmarkedstatistikk. Undertegnede har ikke funnet noen grunn til å tvile på denne.

³ Begrepet *arbeidsmarkedstiltak* brukes her som fellesbetegnelse for sysselsettingstiltak, attføring og kvalifiseringstiltak. Holdes attføring utenfor, er det vanlig å tale om "ordinære arbeidsmarkedstiltak". I årene 1991-1992 omfattet *sysselsettingstiltak* det som Arbeidsdirektoratet betegnet som arbeid for trygd, andre offentlige sysselsettingstiltak, lønnstilskudd til arbeidsgivere og "andre 1542-tiltak", mens *kvalifiseringstiltak* omfattet "YPF/praksisplasser" og AMO-kurs. I 1993 er betegnelsene noe annerledes idet sysselsettingstiltak omfatter offentlige sysselsettingstiltak, lønnstilskudd til arbeidsgivere, utdanningsvikariater og "andre tiltak", mens kvalifiseringstiltak omfatter praksisplasser og arbeidsmarkedskurs.

Kategorien *annet* utgjør en restgruppe av personer som verken er registrert som personer i ordinært arbeid, på arbeidsmarkedstiltak, helt arbeidsløse eller under utdanning. Vi har følgende forslag til hva "annet"-andelen konkret kan bestå av:

- kun mottak av sosialhjelp
- deltakelse på kurs i norsk med samfunnskunnskap (f.o.m. 1991: 500/750 timer, tidligere 240 timer)
- ventetid for å komme inn på norskkurs
- ulønnet hjemmearbeid eller familiearbeid
- på ulike trygdeordninger (uførepensjon, medisinsk attføring, alderspensjon o.a.)
- uregistrert sysselsetting (kort arbeidstid, temporært arbeid, svart arbeid)
- uregistrert arbeidssøking
- ulike referansetidspunkt i registrene
- midlertidig fravær fra landet

Sosialhjelp

Sosialhjelpsopplysningene bygger på Statistisk sentralbyrås data over personer som har mottatt sosialhjelp i kommunene i løpet av året. Registreringsarbeidet er utført ved det enkelte sosialkontor. I denne rapporten har vi med sosialhjelpsdata for årene 1988-1993.

I tabellene vi presenterer, er det sosialhjelpsmottakere (stønadsmottakere) som er enheten. Dette gjelder alle som har mottatt økonomisk sosialhjelp i løpet av oppgaveåret (og altså ikke ved et spesielt referansetidspunkt). Økonomisk stønad omfatter i denne statistikken bidrag. Personer som kun har mottatt lån ved sosialkontoret, er ikke tatt med. Utgifter til sosiale tjenester som institusjonsopphold, støttekontakt, avlastning mv. skal ikke være registrert som utbetalt økonomisk stønad.

I registeret er enkelte stønadsmottakere registrert som mottaker av sosialhjelp i to eller flere kommuner samme år, det vil si som flere stønadstilfeller. I statistikken er alle sosialhjelpsmottakere regnet med kun én gang samme år, uavhengig av antall stønadstilfeller.

Det varierer fra år til år hvilke kommuner som ikke leverer oppgaver til sosialhjelpsstatistikken (jf. vedlegg 3). Antallet manglende innmeldinger av sosialhjelpstilfeller vil derfor variere fra år til år. I tallmaterialet i vårt prosjekt har vi utelatt flyktninger bosatt i kommuner som ikke leverer oppgaver til sosialhjelpsstatistikken.⁴ Dette er gjort bare for det bestemte året da opplysningene manglet.

⁴ For året 1991 er sosialhjelpsandelen noe underestimert fordi opplysninger om sosialhjelpsbruk i Sagene distrikt i bydel Sagene/Torshov i Oslo ikke inngår i telleren, mens flyktninger bosatt i denne bydelen er med i nevneren. Informasjon om bostedet forelå ikke på bydelsnivå på sosialhjelpsfilen, slik at vi ikke kunne utelate flyktninger bosatt i Sagene distrikt uten å utelate alle flyktninger bosatt i Oslo dette året.

4. Analysepopulasjon og metode

I første del av analysen presenteres enkle prosentfordelinger for kjennemerkene aktivitet og sosialhjelp. Fordelingene gis for det enkelte bosettingskull og observasjonsår.

Bare personer som fyller 16-74 år innen utgangen av det aktuelle observasjonsåret, tilhører *analysepopulasjonen* ("massen") i dette observasjonsåret. Dette aldersintervallet er valgt fordi det er det samme som benyttes i arbeidsmarkedsstatistikken. I observasjonsåret 1988 er det f.eks. bare flyktninger født i årene 1914-1972 som inngår i massen; i 1989 er det flyktninger født i 1915-1973 som inngår osv. For hvert nytt observasjonsår rykker det eldste fødselskullet ut og et nytt fødselskull kommer inn som det yngste. I det siste observasjonsåret 1993 er det flyktninger født i årene 1919-1977 som observeres. I tillegg er det en forutsetning at flyktningene er registrert bosatt i Norge pr. 2. kvartal 1993. Dermed er det sikkert at flyktningene som analyseres, ikke har dødd eller utvandret siden de ble bosatt.⁵

Analysepopulasjonen varierer i størrelse fra observasjonsår til observasjonsår for det enkelte bosettingskull. Dette skyldes at det sjelden er like mange i det eldste fødselskullet som rykker ut som det er i det yngste kullet som kommer inn. Dertil er et varierende antall personer slettet i det enkelte observasjonsår fordi de er bosatt i en kommune som ikke har levert oppgave over bruken av sosialhjelp dette året.

I siste del av analysen benyttes logistisk regresjonsanalyse for å studere effekten av flere bakgrunnsfaktorer samtidig på en avhengig variabel. Logistisk regresjon er velegnet når den avhengige variabelen er dikotom. Vi benytter metoden til å analysere faktorer som påvirker oddsen for å være i ordinært arbeid eller for å motta sosialhjelp når alle observasjonsår og kull ses under ett.

Odds uttrykker forholdet mellom sannsynligheten for at en begivenhet skal inntreffe og sannsynligheten for at den ikke skal inntreffe. Oddsen kan altså skrives som $p/1-p$, der p angir sannsynligheten for begivenheten. Sannsynligheten varierer i intervallet 0 til 1, mens odds godt kan ta verdier større enn 1.⁶ Ettersom ordet odds ikke inngår i dagligtalen, benytter vi i kommentardelen alternative begreper som sjanse, risiko eller tilbøyelighet.

Oddsene logit-transformeres, hvilket vil si at det er logaritmen til oddsen som analyseres. F.eks. uttrykkes sammenhengen mellom oddsen for å være i arbeid og forklaringsfaktorene bosettingskull, botid, aldersgruppe, kjønn og landbakgrunn ved følgende logistiske modell

$$\ln(p/1-p) = C + \beta_B B + \beta_T T + \beta_A A + \beta_K K + \beta_L L$$

der p er sannsynligheten for å være i arbeid, C er et konstantledd, B er bosettingskull, T er botid, A er alder, K er kjønn og L er landbakgrunn. β 'ene representerer effektparametrene som skal estimeres og har en tolkning analogt til koeffisientene i ordinær lineær regresjon. For kategoriske forklaringsvariabler (som i denne studien) representerer β 'ene avviket i log oddsen ved en verdi på forklaringsvariabelen relativt til referansekategorien.

⁵ Bedre ville det vært om dette var undersøkt ved hvert enkelt observasjonstidspunkt. Dermed ville personer som døde eller utvandret sent i observasjonsperioden, tilhørt analysepopulasjonen i årene forut.

⁶ Oddsen for å få en sekser ved terningkast er $1/5$ (1 mot 5). Sannsynligheten er $1/6$. Oddsen for ikke å få en sekser er 5 mot 1, dvs. 5.

Forholdet mellom antilogaritmene⁷ til log oddsene gir såkalte oddsforhold. Disse forteller hvor mange ganger større sjansen for å oppleve en bestemt begivenhet (her: være i arbeid) er ved en bestemt verdi på forklaringsvariabelen i forhold til sjansen ved en annen verdi (referansekategori) under kontroll for andre forklaringsvariabler. Dersom f.eks. oddsforholdet for å være i arbeid er 2,1 for 1987-kullet jamført med 1992-kullet, har 1987-kullet vel dobbelt så høy nettosjanse som 1992-kullet for å være i arbeid i de aktuelle observasjonsårene.

Det innbyrdes styrkeforholdet mellom de enkelte forklaringsvariablene kan bedømmes ved å sammenlikne størrelsen på kjiqvadratene til variablene. Jo større kjiqvadratet er, jo sterkere er effekten av variabelen.

Logistiske regresjonsmodeller estimeres ved en sannsynlighetsmaksimeringsmetode som går ut på å søke etter de parameterverdiene som maksimerer rimeligheten (likelihood) av å få det observerte resultatet under den gitte modellantakelsen.

⁷ Å ta antilogaritmen til log oddsene vil si å eksponensiere dem, dvs. å ta log oddsene som eksponent i potenser med grunntall lik grunntallet i den naturlige logaritme ($e=2.7183$).

5. Aktivitet etter bosettingskull og botid

Tabell 5.1 viser hvordan de forskjellige flyktningkullene er fordelt etter kjennemerket aktivitet i observasjonsårene. Den mest interessante kategorien ut fra vår problemstilling er ordinært arbeid.

Tabellen viser at andelen flyktninger i ordinært arbeid synker jevnt med bosettingskullet (bosettingsåret). Dette er tilfelle uansett i hvilket observasjonsår en foretar sammenlikningen, dvs. når en leser "loddrett" i tabellen. Også om en leser tabellen "på skrå" slik at alle kullene har den samme botid, er resultatet det samme: De seneste kullene har den lavest andelen i ordinært arbeid.

Året etter bosettingsåret er f.eks. 30 prosent av 1987-kullet i ordinært arbeid, 24 prosent av 1988-kullet, 16 prosent av 1989-kullet, 12 prosent av 1990-kullet, 8 prosent av 1991-kullet og 5 prosent av 1992-kullet.⁸

I de to tidligste kullene befinner den største andelen seg i "ordinært arbeid" når en ser bort fra restkategorien "annet". I de to midterste kullene er det nesten like mange på kvalifiseringstiltak eller i ordinær utdanning (hver for seg) som i ordinært arbeid, mens det i de to seneste kullene er flere på kvalifiseringstiltak enn i ordinært arbeid. Etter ett års botid er andelen flyktninger på kvalifiseringstiltak i de to seneste kullene om lag dobbelt så stor som andelen i ordinært arbeid.

I 1991 kommer sysselsettingstiltak, attføring og kvalifiseringstiltak inn som egne kategorier i statistikken. Bruddet i tidsserien gjør det vanskelig å sammenlikne andelen i ordinært arbeid etter botid i det enkelte bosettingskull. Som anført i kapitlet om data og variabler, er en del personer på sysselsettingstiltak og attføring inkludert fortrinnsvis i kategorien "ordinært arbeid" i årene forut for 1991. Av den grunn kan det være mest riktig å addere andelen på sysselsettingstiltak og i attføring til andelen i ordinært arbeid når en skal sammenlikne før/etter 1991.

Gjøres dette, kan vi iakttå en stigning i andelen i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) på 10 prosentpoeng for 1989-kullet i løpet av fire års botid. Dette er den høyeste stigningen etter botid for noe kull. I figur 5.1 vises dette grafisk. For 1988-kullet stiger andelen i arbeid med 9 prosentpoeng (etter fem års botid) og for 1987- og 1990-kullene med 7 prosentpoeng (etter henholdsvis seks og tre års botid).

Denne stigningen i andelen i arbeid etter botid er uansett mindre dramatisk enn nedgangen i andelen etter bosettingskull. Andelen i arbeid året etter bosettingen synker med hele 24 prosentpoeng fra det tidligste til det seneste bosettingskullet. Følgelig er det uten tvil kulleffekten som er sterkest.

Opererer en bare med ett observasjonstidspunkt, f.eks. mai 1993, lar det seg imidlertid ikke gjøre å skille effekten av bosettingskull fra effekten av botid. De to oppfattes dermed lett som én og samme effekt. Dette gjøres til dels i publikasjonen "Flyktninger og arbeidsmarkedet 2. kvartal 1993" (Kjelsrud og Sivertsen 1995)⁹ og i kommentaren til statistikken om "Innvandrere og arbeidsmarkedet 2. kv. 1994" (Kjelsrud og Sivertsen 1994b)¹⁰.

⁸ Inkluderes sysselsettingstiltak og attføring, er andelen 15 prosent i 1990-kullet, 9 prosent i 1991-kullet og 6 prosent i 1992-kullet.

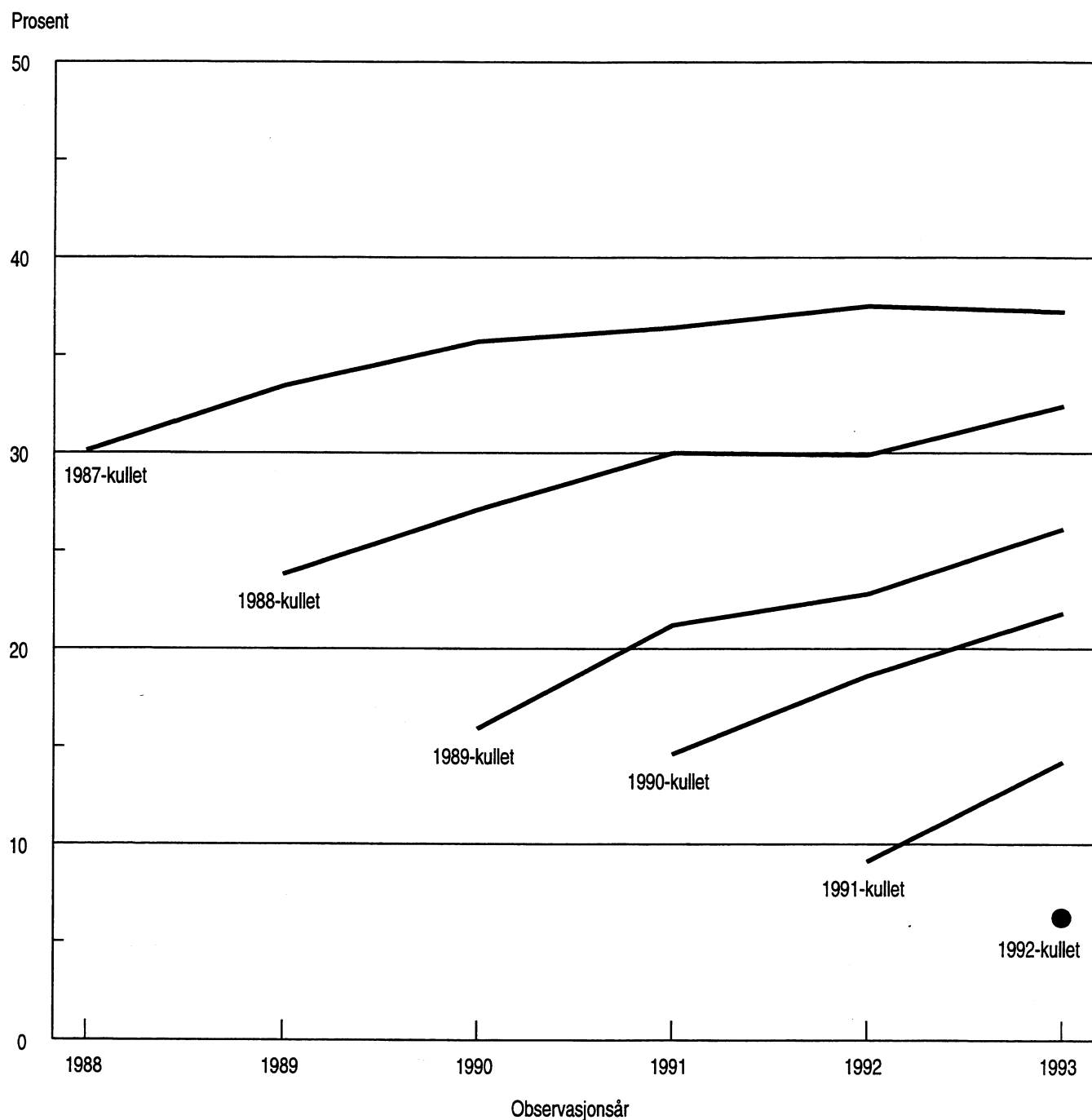
⁹ I avsnitt 2.2.1 heter det: "Arbeidstakerprosenten etter botid (flyktningekull) (overskrift, merknad SBl). Botid i Norge er viktig for nivået på sysselsettingen blant flyktninger. Arbeidstakerandelen var klart lavest for flyktningekullet 1991-93, der bare 9,5 prosent av hele gruppa var arbeidstaker. For flyktningekullet 1989-90 var arbeidstakerandelen 24,6 prosent, for flyktningekullet 1987-88 var den 35,1 prosent."

¹⁰ "Botid jevner ut forskjeller (overskrift, merknad SBl). I mai 1994 var andelen arbeidstakere 23,7 prosent blant innvandrere med botid under fire år i landet. Den øker til 39,4 prosent for de med fire til seks år botid og til 50,3 prosent for de med mer enn sju år."

Tabell 5.1. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	30,1	33,4	35,7	31,7	33,2	32,4
Syssetsettingstiltak	3,4	3,4	3,9
Attføring	1,3	1,0	0,9
Kvalifiseringstiltak	10,3	9,0	8,0
Helt arbeidsløs	4,9	8,4	11,5	13,1	14,7	16,3
Ordinær utdanning	6,8	15,5	18,6	14,6	14,7	12,8
Annet	58,2	42,7	34,3	25,6	24,1	25,6
Alle	100	100	100	100	100	100
N	2436	2701	2772	2796	2839	2878
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		23,8	27,1	24,9	25,8	28,0
Syssetsettingstiltak	4,1	3,1	3,6
Attføring	1,0	1,1	0,9
Kvalifiseringstiltak	11,1	10,8	9,6
Helt arbeidsløs		5,9	8,5	11,0	14,0	13,8
Ordinær utdanning		7,1	15,7	14,4	15,0	14,2
Annet		63,2	48,7	33,4	30,3	29,9
Alle		100	100	100	100	100
N		4059	4328	4413	4472	4555
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			15,9	16,9	18,7	21,8
Syssetsettingstiltak	3,8	3,5	3,6
Attføring	0,5	0,6	0,6
Kvalifiseringstiltak	14,7	13,5	12,3
Helt arbeidsløs			7,1	9,4	12,2	13,3
Ordinær utdanning			9,8	12,3	14,2	14,7
Annet			67,2	42,4	37,3	33,6
Alle			100	100	100	100
N			4264	4585	4710	4813
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				12,0	14,9	18,2
Syssetsettingstiltak				2,5	3,3	3,1
Attføring				0,2	0,4	0,5
Kvalifiseringstiltak				14,4	14,8	13,9
Helt arbeidsløs				7,5	9,8	10,1
Ordinær utdanning				5,1	11,6	15,5
Annet				58,3	45,2	38,6
Alle				100	100	100
N				3212	3394	3483
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					7,6	11,5
Syssetsettingstiltak					1,4	2,3
Attføring					0,1	0,4
Kvalifiseringstiltak					13,0	17,7
Helt arbeidsløs					7,2	9,4
Ordinær utdanning					4,1	10,4
Annet					66,6	48,2
Alle					100	100
N					2705	2835
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						5,2
Syssetsettingstiltak						1,1
Attføring						0,0
Kvalifiseringstiltak						13,3
Helt arbeidsløs						6,3
Ordinær utdanning						3,3
Annet						70,8
Alle						100
N						2185

Figur 5.1. Andel med flyktninger i alder 16-74 år som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent

Følgen av dette er at bildet blir for optimistisk med hensyn til hvor fort flyktninger kommer i arbeid. At de tidligste bosettingskullene har radikalt høyere andeler i arbeid, skyldes ikke først og fremst at de har lengre botid i landet, men at de allerede fra starten av (fra første bosettingsår) fikk et bedre fotfeste på arbeidsmarkedet enn kull som kom senere. På toppen av dette kommer effekten av botid som også (men i mindre grad) bidrar til å øke andelen i arbeid.

Vår hypotese er at hovedgrunnen til forskjellen mellom bosettingskullene når det gjelder tilknytningen til arbeidsmarkedet, er konjunkturforskjeller i tiden rundt bosettingstidspunktet. Det viser seg da også at den registrerte arbeidsløsheten i samfunnet steg jevnt i årene 1988-1993 (tabell 5.2).

Tabell 5.2. Andel registrerte arbeidsløse i alder 16-74 år i prosent av arbeidsstyrken. Utgangen av mai 1988-1993

	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Andel registrerte arbeidsløse	1,8	3,5	3,9	4,2	4,9	5,1

Kilde: Kjelsrud og Sivertsen 1994b, vedleggstabell 2.

Det er selvsagt lettere å være ny på arbeidsmarkedet i en tid da arbeidsløsheten er lav. Våre data tyder på at det å komme inn på arbeidsmarkedet på et tidspunkt da konjunktorene er gunstige (1987-kullet), gir et forsprang i konkurransen om jobbene som er vanskelig å innhente for kull som bosetter seg under lavkonjunktur.

Dette periodeperspektivet er selvsagt til stede også hos Kjelsrud og Sivertsen (1994b, 1995). Data som viser at innvandrere med samme botid har vesentlig høyere arbeidstakerprosent i 1986 enn i 1994, kommenteres f.eks. slik: "Etter at lavkonjunktoren slo inn i norsk økonomi på slutten av 1980-tallet, har innvandrerne fra den tredje verden og Øst-Europa fått større problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet. Dette gjelder spesielt innvandrere som kom etter 1985" (Kjelsrud og Sivertsen 1994b). Likevel blir det i andre kommentarer ikke gjort forsøk på å skille mellom effekten av bosettingskull og botid (jf. notene 9 og 10). I publikasjonen "Flykninger og arbeidsmarkedet 2. kvartal 1994" (Sivertsen 1995) er imidlertid dette skillet innført. Vi vender tilbake til temaet i den multivariate analysen (kapittel 13).

Det framgår videre av tabell 5.1 at andelen registrert som *helt arbeidsløs* stiger med botiden. Den største stigningen noteres for 1987-kullet fra 5 prosent året etter bosettingen til 16 prosent fem år senere. At utviklingen er slik, samtidig som også andelen i arbeid øker med botiden, kan skyldes at det er skranker som flykningene må overvinne før de kan melde seg arbeidsledig. I Oslo kommune krever f.eks. arbeidsmyndighetene at et norskkurs på 500 timer er fullført før flykningene kan bli registrert som arbeidsledige (Spillum 1995). I tillegg kan det være ventetid for å komme inn på norskkurset. Fordelen ved status som arbeidsledig er at en har mulighet til å få tilbud fra det offentlige om arbeid eller sysselsettingstiltak. Personer som allerede har vært i arbeid en tid, får dessuten dagpenger.

Andelen registrerte arbeidsløse året etter bosettingen stiger også noe med kalenderåret for bosettingen (bosettingskullet), men langt lavere enn etter botid. Fra 1987-kullet til 1990-kullene er stigningen etter ett års botid bare på om lag 2 prosentpoeng.

Også for *ordinær utdanning* er det brudd i tidsserien fra observasjonsåret 1990 til 1991 idet kvalifiseringstiltak kommer inn som en ny kategori i 1991. Forut for den tid kan personer på kvalifiseringstiltak også dels ha blitt gruppert under ordinær utdanning. Av den grunn kan det være riktig å inkludere andelen på kvalifiseringstiltak når en studerer utviklingen i andelen flykninger under utdanning.

Tabellen viser at også her er tendensen at andelen øker med botid, og at det ikke er noen betydelig forskjell mellom kullene. Høyeste andel under utdanning nås etter tre til fire års botid og utgjør da om lag en fjerdedel av kullet når personer på kvalifiseringstiltak regnes med.

6. Aktivitet etter kjønn

Vi vet fra annen statistikk at arbeidstakerprosenten i befolkningen er noe lavere for kvinner enn menn (4 prosentpoeng i 2. kvartal 1994) (Kjelsrud og Sivertsen 1994c:tabellene 7 og 8). Det er også en noe høyere andel registrerte arbeidsløse blant menn enn blant kvinner (1,2 prosentpoeng i 2. kvartal 1994) (Op.cit.:tabell 16). Tabell 6.1 viser hvordan andelen i ordinært arbeid og i andre aktiviteter er fordelt etter kjønn i de seks flyktningkullene.

Andelen i ordinært arbeid er om lag 11 prosentpoeng lavere blant kvinner enn blant menn, men dette varierer etter kull og botid. Forskjellen er gjennomsnittlig 13 prosentpoeng dersom også sysselsettingstiltak og attføring regnes med. Figurene 6.1 og 6.2 visualiserer hvor stor andelen i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) er for menn og kvinner i hvert enkelt bosettingskull og observasjonsår.

Andelen registrerte helt arbeidsløse er også lavere blant kvinner enn blant menn. Gjennomsnittlig over alle kull og observasjonsår er forskjellen på 7 prosentpoeng.

Forskjellen mellom menn og kvinner når det gjelder andelen i ordinær utdanning og på kvalifiseringstiltak, er mindre betydelig.

Som følge av de andre forskjellene er det også en merkbar forskjell mellom menn og kvinner når det gjelder andelen som faller i restkategorien "annet". Denne andelen er om lag 21 prosentpoeng høyere blant kvinner enn menn. Forskjellen avspeiler at kvinnene sjeldnere deltar i aktiviteter som registreres i offentlige registre, trolig fordi de jevnt over er mer knyttet til hjemmesfæren enn menn.

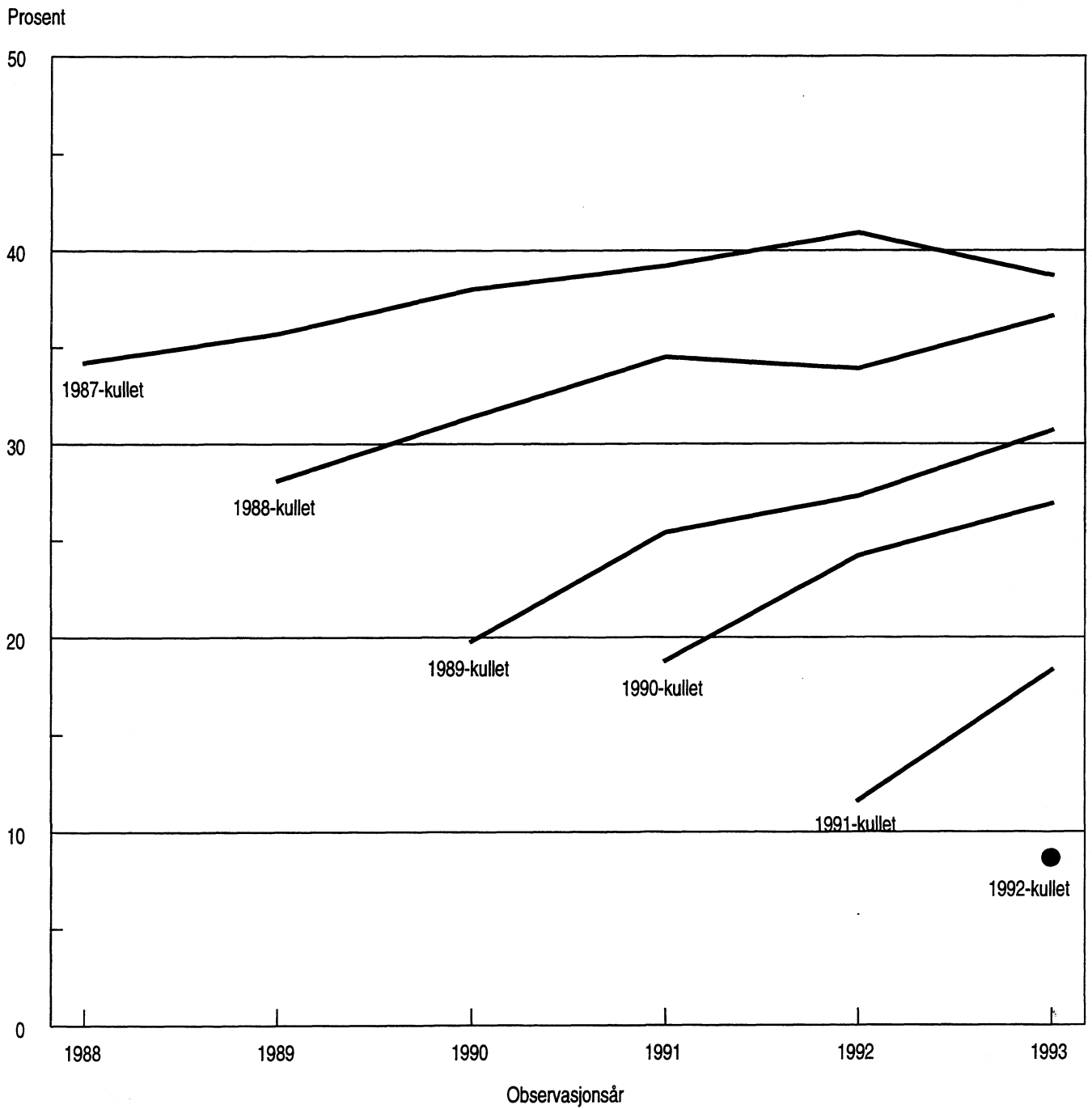
Tabell 6.1. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter kjønn og aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Menn						
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	34,2	35,7	38,0	33,8	35,6	34,0
Syssetsettingstiltak	3,8	4,1	3,7
Attføring	1,5	1,2	1,0
Kvalifiseringstiltak	10,6	8,4	8,2
Helt arbeidsløs	6,1	9,5	13,6	14,9	16,2	18,6
Ordinær utdanning	7,4	17,0	18,9	14,5	14,4	12,6
Annet	52,3	37,9	29,5	20,8	20,1	22,0
Alle	100	100	100	100	100	100
N	1768	1952	1992	2005	2028	2046
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		28,1	31,4	28,6	29,4	31,5
Syssetsettingstiltak	4,7	3,3	4,2
Attføring	1,2	1,1	0,9
Kvalifiseringstiltak	11,5	10,4	8,7
Helt arbeidsløs		7,5	10,6	13,6	17,4	16,1
Ordinær utdanning		8,3	16,6	13,6	14,3	13,6
Annet		56,2	41,3	26,8	24,1	25,0
Alle		100	100	100	100	100
N		2802	2944	2987	3016	3060
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			19,8	20,0	22,1	25,1
Syssetsettingstiltak	4,6	4,2	4,6
Attføring	0,8	1,0	1,0
Kvalifiseringstiltak	15,4	13,8	11,8
Helt arbeidsløs			8,4	11,9	14,7	16,9
Ordinær utdanning			11,2	13,8	15,8	15,8
Annet			60,5	33,5	28,4	24,9
Alle			100	100	100	100
N			2691	2838	2916	2961
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				15,1	18,8	22,3
Syssetsettingstiltak				3,4	4,8	3,9
Attføring				0,3	0,5	0,8
Kvalifiseringstiltak				16,6	15,8	13,0
Helt arbeidsløs				9,9	12,4	12,6
Ordinær utdanning				6,4	13,1	17,4
Annet				48,3	34,4	30,1
Alle				100	100	100
N				1948	2039	2098
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					9,7	14,7
Syssetsettingstiltak					1,7	3,0
Attføring					0,2	0,6
Kvalifiseringstiltak					15,9	17,9
Helt arbeidsløs					9,3	12,2
Ordinær utdanning					4,9	11,9
Annet					58,3	39,6
Alle					100	100
N					1677	1744
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						7,1
Syssetsettingstiltak						1,6
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						15,6
Helt arbeidsløs						8,0
Ordinær utdanning						3,9
Annet						63,8
Alle						100
N						1246

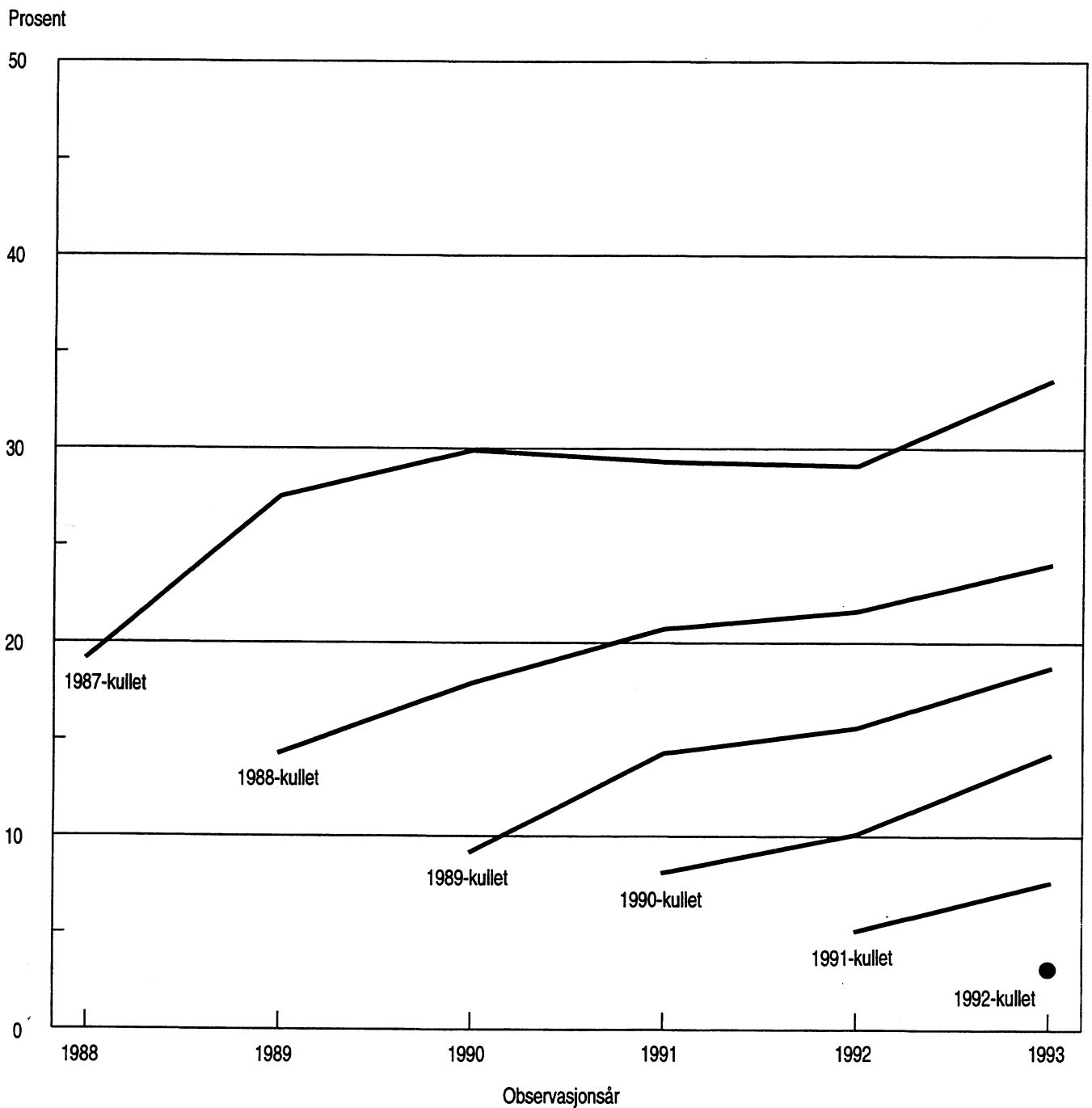
Tabell 6.1 (forts.). Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter kjønn og aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Kvinner						
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	19,2	27,5	29,9	26,4	27,1	28,6
Sysselsettingstiltak	2,3	1,6	4,4
Attføring	0,6	0,4	0,5
Kvalifiseringstiltak	9,6	10,5	7,6
Helt arbeidsløs	1,9	5,7	6,0	8,5	10,9	10,8
Ordinær utdanning	5,2	11,7	17,7	14,9	15,4	13,5
Annet	73,7	55,0	46,4	37,7	34,2	34,6
Alle	100	100	100	100	100	100
N	668	749	780	791	811	832
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		14,3	17,9	17,4	18,2	20,8
Sysselsettingstiltak	2,9	2,5	2,4
Attføring	0,4	0,9	0,8
Kvalifiseringstiltak	10,4	11,7	11,4
Helt arbeidsløs		2,3	4,0	5,7	6,9	9,2
Ordinær utdanning		4,5	13,6	16,1	16,6	15,5
Annet		78,9	64,5	47,1	43,1	40,0
Alle		100	100	100	100	100
N		1257	1384	1426	1456	1495
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			9,2	11,8	13,2	16,7
Sysselsettingstiltak	2,5	2,3	1,9
Attføring	0,1	0,1	0,1
Kvalifiseringstiltak	13,6	13,0	13,2
Helt arbeidsløs			4,7	5,4	8,1	7,5
Ordinær utdanning			7,4	9,8	11,6	13,0
Annet			78,6	56,8	51,6	47,7
Alle			100	100	100	100
N			1573	1747	1794	1852
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				7,1	9,0	12,1
Sysselsettingstiltak				0,9	1,0	1,9
Attføring				0,1	0,1	0,1
Kvalifiseringstiltak				11,1	13,2	15,3
Helt arbeidsløs				3,9	6,0	6,4
Ordinær utdanning				3,2	9,3	12,6
Annet				73,7	61,4	51,6
Alle				100	100	100
N				1264	1355	1385
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					4,1	6,4
Sysselsettingstiltak					0,9	1,1
Attføring					0,1	0,1
Kvalifiseringstiltak					8,4	17,4
Helt arbeidsløs					3,7	4,9
Ordinær utdanning					2,8	8,2
Annet					80,1	62,0
Alle					100	100
N					1028	1091
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						2,8
Sysselsettingstiltak						0,3
Attføring						0,1
Kvalifiseringstiltak						10,3
Helt arbeidsløs						3,9
Ordinær utdanning						2,6
Annet						80,0
Alle						100
N						939

Figur 6.1. Andel flyktninger, menn i alder 16-74 år, som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent

Figur 6.2. Andel flyktninger, kvinner i alder 16-74 år, som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent

7. Totalbefolkningen etter aktivitet i 1993

For å sette fordelingene i kapittel 5 i relieff viser vi i tabell 7.1 hvordan totalbefolkningen i Norge i alder 16-74 år fordeler seg etter kjennemerket aktivitet i mai 1993. Dessverre har vi ikke data fra flere enn ett observasjonsår.

Tabell 7.1. Personer i alder 16-74 år pr. 31.12.1993, etter aktivitet i mai 1993. Prosent

Aktivitet	1993
Ordinært arbeid	57,8
Syssettingstiltak	0,7
Attføring	0,5
Kvalifiseringstiltak	1,2
Helt arbeidsløs	3,3
Ordinær utdanning	8,7
Annet	27,8
Alle	100
N	3 094 610

Kilde: Lund og Kjelsrud 1995a.

Tabellen viser at om lag 58 prosent av befolkningen i alder 16-74 år var i ordinært arbeid dette året. Vel 1 prosent var på syssettingstiltak og attføring. Andelen i utdanning (inkludert kvalifiseringstiltak) var på 10 prosent. Vel 3 prosent var registrert som helt arbeidsløse.

Samholdt med tabell 5.1 viser tabellen at andelen i ordinært arbeid i 1993 er 25 prosentpoeng høyere i totalbefolkningen enn blant flyktninger bosatt i 1987. Sammenliknet med flyktninger som bosatte seg senere enn 1987, er forskjellen enda større.

Andelen registrerte helt arbeidsløse er likeledes 13 prosentpoeng høyere blant flyktninger bosatt i 1987 enn i totalbefolkningen i observasjonsåret 1993, mens andelen under utdanning (inkludert kvalifiseringstiltak) er 11 prosentpoeng høyere i flyktningkullet.

Alders- og kjønnsfordelingen er imidlertid ikke den samme i flyktningpopulasjonen som i totalbefolkningen. Vedleggstabell 1 viser at mellom 65 og 85 prosent av flyktningene (avhengig av bosettingskull) er i alder 25-54 år ved utgangen av 1993, mens samme aldersgruppe utgjør om lag 58 prosent av alle 16-74-åringene i totalbefolkningen (Statistisk sentralbyrå 1995:tabell 33). Menn er likeledes sterkere representert i flyktningpopulasjonen enn i totalbefolkningen. Andelen menn er gjennomsnittlig minst 10 prosentpoeng høyere i flyktningkullene enn i totalbefolkningen (jf. vedleggstabell 2).

Ettersom flyktninger i alder 25-54 år oftere er i ordinært arbeid enn yngre og eldre flyktninger (Kjelsrud og Sivertsen 1995:tabell 2) og menn oftere er i ordinært arbeid enn kvinner (jf. kapittel 6), ville forskjellen mellom andelen i ordinært arbeid i flyktningpopulasjonen og i totalpopulasjonen vært enda større dersom de to populasjonene hadde hatt samme alders- og kjønnsfordeling.

8. Aktivitet etter landbakgrunn

Flyktningene er til nå blitt behandlet som én gruppe uten å skille mellom opphavsland. I virkeligheten kommer de fra om lag hundre forskjellige stater. Tidligere studier (bl.a. Kjelsrud og Sivertsen 1995) har vist at det er til dels betydelige forskjeller mellom flyktninger og innvandrere etter hvilke land de kommer fra når det gjelder sysselsetting, arbeidsløshet og bruk av arbeidsmarkedstiltak.

I vedleggstabellene 3-6 er kjennemerket aktivitet brutt ned etter landbakgrunn (verdensdel), bosettingskull og observasjonsår. Tabellene viser at andelen i ordinært arbeid er høyere blant flyktninger fra Øst-Europa og Sør- og Mellom-Amerika enn blant flyktninger fra Asia og Afrika. Flyktninger fra Afrika er åpenbart den gruppen som kommer dårligst ut når det gjelder sysselsetting. Vanskeligere er det å avgjøre om det er flyktninger fra Øst-Europa eller Sør- og Mellom-Amerika som har den høyeste andelen i arbeid. Nærmere undersøkelser viser at det er flyktninger fra Sør- og Mellom-Amerika.

Andelen i ordinær utdanning er derimot størst blant flyktninger fra Asia og Afrika.

Dette er imidlertid et forenklet bilde. Innen hver gruppe etter verdensdel er det betydelige forskjeller mellom enkeltland. Vedleggstabellene 7-15 viser fordelingen av aktivitet etter bosettingskull og observasjonsår for flyktninger fra henholdsvis tidligere Jugoslavia, Tyrkia, Irak, Iran, Sri Lanka, Vietnam, Etiopia, Somalia og Chile.

Andelen i ordinært arbeid er gjennomgående lavere blant flyktninger fra tidligere Jugoslavia enn fra øvrige deler av Øst-Europa (Polen, Romania, Sovjetunionen, Tsjekkoslovakia mfl.).

Flyktninger fra Sri Lanka (tamiler) er den av nasjonalitetsgruppene som skiller seg ut med den høyeste andelen i ordinært arbeid. I de to eldste bosettingskullene er denne andelen over 50 prosent i alle observasjonsår. I 1993 er andelen i ordinært arbeid i 1988-kullet til og med høyere enn i befolkningen som helhet, nærmere 60 prosent.¹¹

På den annen side har flyktninger fra andre land i Asia som Irak, Iran og Vietnam svært lave andeler i ordinært arbeid. Etter seks års botid er det bare 17 prosent av de vietnamesiske flyktningene i 1987-kullet som er i ordinært arbeid. Tilsvarende andeler for irakiske og iranske flyktninger er henholdsvis 19 og 22 prosent.

Heller ikke flyktninger fra Somalia har hatt lett for å komme i arbeid her i landet. Etter fem år er bare 16 prosent av 1988-kullet av somaliske flyktninger i ordinært arbeid. Situasjonen er en smule bedre for flyktninger fra Etiopia. Like fullt har flyktningene fra begge disse landene svakere tilknytning til arbeidsmarkedet enn flyktninger fra resten av Afrika (herunder bl.a. flyktninger fra Ghana, Uganda, Zaire og Marokko).

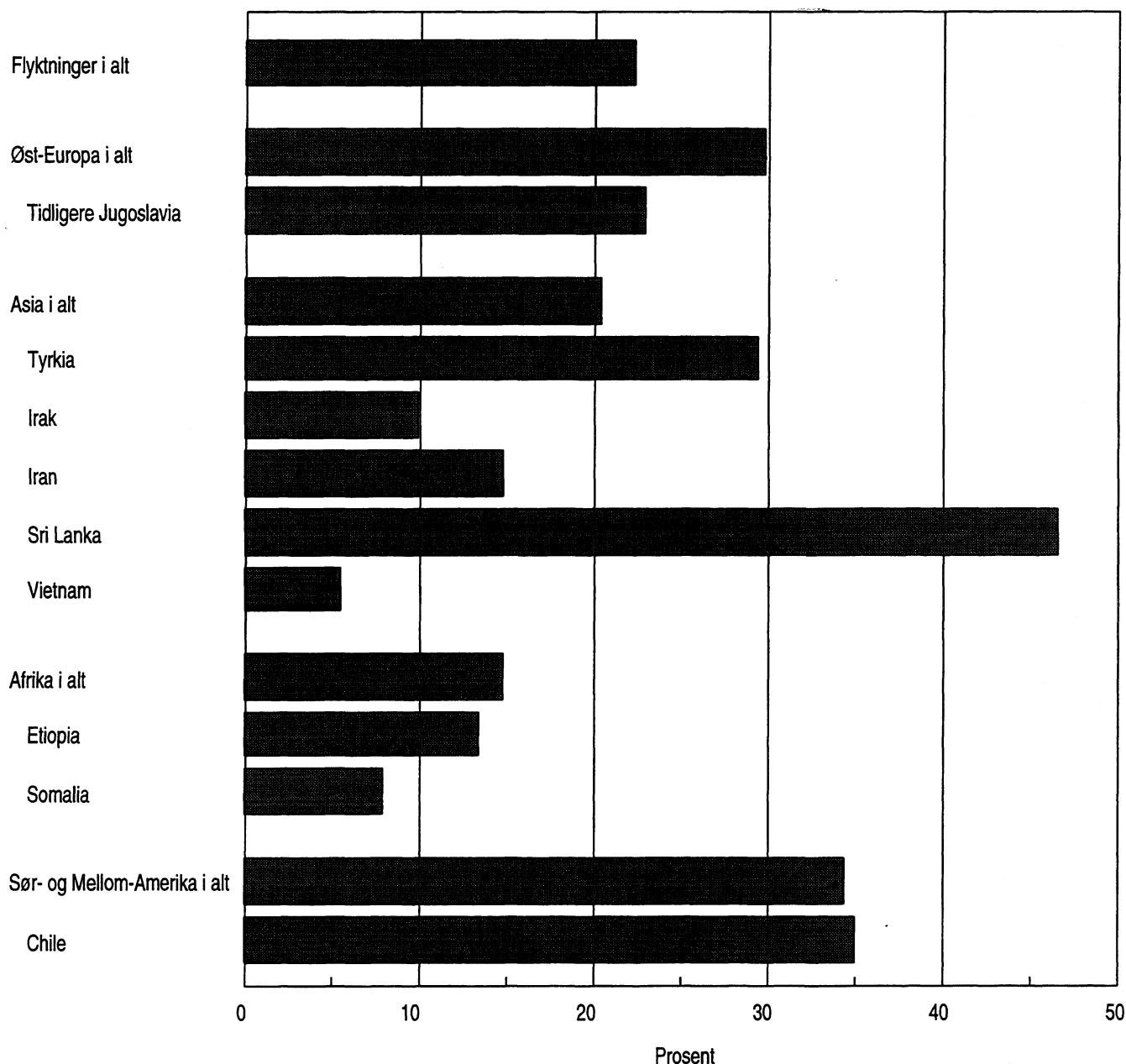
Størstedelen av flyktningene fra Sør- og Mellom-Amerika er chilenerne. Chilenske flyktninger er blant dem som har klart seg best her i landet. Allerede etter to år var over 40 prosent av 1987-kullet i ordinært arbeid.

Figur 8.1 visualiserer disse forskjellene mellom nasjonalitetsgruppene når det gjelder tilknytning til arbeidsmarkedet. Figuren viser gjennomsnittandelen i ordinært arbeid for alle kombinasjoner av kull og observasjonsår etter landbakgrunn.¹²

¹¹ Totalbefolkningen har imidlertid en høyere kvinneandel og en lavere andel i alder 25-54 år enn 1988-kullet av tamiler.

¹² Tidlige kull preger gjennomsnittet mer enn senere kull ettersom tidlige kull er observert flest ganger. Dette betyr imidlertid lite for forholdet mellom andelen i de forskjellige nasjonalitetsgruppene.

Figur 8.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som er i ordinært arbeid i mai i observasjonsårene, etter landbakgrunn. Gjennomsnitt for alle aktuelle kombinasjoner¹ av observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent

¹ Hvert bosettingskull er observert fra og med året etter bosetting til og med 1993.

Ser vi på andelen registrerte *arbeidsløse* i de forskjellige flyktninggruppene etter landbakgrunn (vedleggstabellene 3-15), merker vi oss at andelen arbeidsløse er liten blant de vietnamesiske flyktningene. Dette til tross for at denne gruppen er den svakeste på arbeidsmarkedet.

Vietnameserne, sammen med flyktninger fra Iran og Etiopia, har imidlertid en forholdsvis stor andel i *ordinær utdanning* (i mange tilfelle over 20 prosent). Det har ikke flyktninger fra tidligere Jugoslavia, Tyrkia, Sri Lanka og Chile. De er til dels i stedet sysselsatt.

Bruken av arbeidsmarkedstiltak er i store trekk noenlunde jevnt fordelt mellom nasjonalitetsgruppene.

Hva kan grunnen til disse forskjellene mellom flyktingene etter landbakgrunn være? En fullgod forståelse av dette har vi ikke. Én mulig grunn til at flyktinger fra Sri Lanka har lyktes så godt på arbeidsmarkedet, kan være at mange av tamilene som søkte asyl midt på 1980-tallet, "selvbosatte" seg i kommuner som hadde behov for arbeidskraft på denne tiden. En del av disse fikk innpass i ekspanderende næringer som f.eks. fiskeforedling i Finnmark. Senere har tamilske asylsøkere aktivt søkt seg til de samme kommunene og blitt sysselsatt innen de samme nisjene.

I motsetning til dette ble vietnamesiske overføringsflyktinger "øremerket" for bestemte kommuner allerede før de landet på norsk jord. Dette gav liten anledning til å velge bosted ut fra hvor det fantes arbeidsplasser til dem. Mange av flyktingene på slutten av 1980-tallet ble bosatt i store og mellomstore kommuner hvor de første vietnamesiske flyktingene ble bosatt etter Vietnamkrigens slutt. Myndighetenes formål med denne bosettingspolitikken var å styrke de vietnamesiske kontingentene som allerede fantes.

I den grad kjennskap til norsk og norske samfunnsforhold spiller en rolle for sjansen til å komme i arbeid, kan det også tenkes at flyktinger som har et opphold i et norsk asylmottak bak seg før de bosettes i en kommune (som tamiler), har et forsprang framfor flyktinger som bosettes direkte etter å ha blitt overført fra en flyktingleir i utlandet (som mange vietnamesere).

9. Sosialhjelp etter bosettingskull og botid

Tabell 9.1 gir en oversikt over bruken av sosialhjelp i forskjellige flyktningkull og observasjonsår. Tabellen viser hvor stor andel av flyktningene som en eller annen gang i løpet av observasjonsåret har vært registrert som mottaker av økonomisk sosialhjelp. Bare hovedpersonen er her registrert. Hovedpersonen mottar sosialhjelp også på familiens vegne dersom han/hun har familie. De øvrige familiemedlemmene framstår da som ikke-mottakere.

Tabell 9.1. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	50,4	55,9	52,9	49,5	46,5	44,9
Mottar ikke sosialhjelp	49,6	44,1	47,1	50,5	53,5	55,1
Alle	100	100	100	100	100	100
N	2436	2701	2772	2796	2839	2878
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		54,9	57,6	53,1	52,1	49,1
Mottar ikke sosialhjelp		45,1	42,4	46,9	47,9	50,9
Alle		100	100	100	100	100
N		4059	4328	4413	4472	4555
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			61,1	58,3	57,0	54,1
Mottar ikke sosialhjelp			38,9	41,7	43,0	45,9
Alle			100	100	100	100
N			4264	4585	4710	4813
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				58,2	55,4	54,7
Mottar ikke sosialhjelp				41,8	44,6	45,3
Alle				100	100	100
N				3212	3394	3483
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					62,6	62,3
Mottar ikke sosialhjelp					37,4	37,7
Alle					100	100
N					2705	2835
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						63,8
Mottar ikke sosialhjelp						36,2
Alle						100
N						2185

Dette er en av grunnene til at andelen av flyktingene som er registrert som sosialhjelpsmottakere de første årene etter ankomsten, ikke er enda høyere. En annen grunn kan f.eks. være at enkelte kommuner dekker flyktingenes boutgifter over boligetatens budsjett, mens andre kommuner registrerer disse utgiftene som sosialbidrag (Justisdepartementet mfl. 1995).

Tabellen viser at vel halvparten av flyktingene er registrert som mottakere av økonomisk sosialhjelp det første året etter at de ble bosatt. Dette samsvarer bra med Osmunddalen og Kalves (1995) funn. Andelen er noe høyere blant de senest bosatte kullene. Flyktinger som ble bosatt på 1990-tallet, har gjennomgående en klientandel på 60 prosent det første året etter de ble bosatt.¹³ Dette er da også de kullene som har hatt vanskeligst for å komme i arbeid.

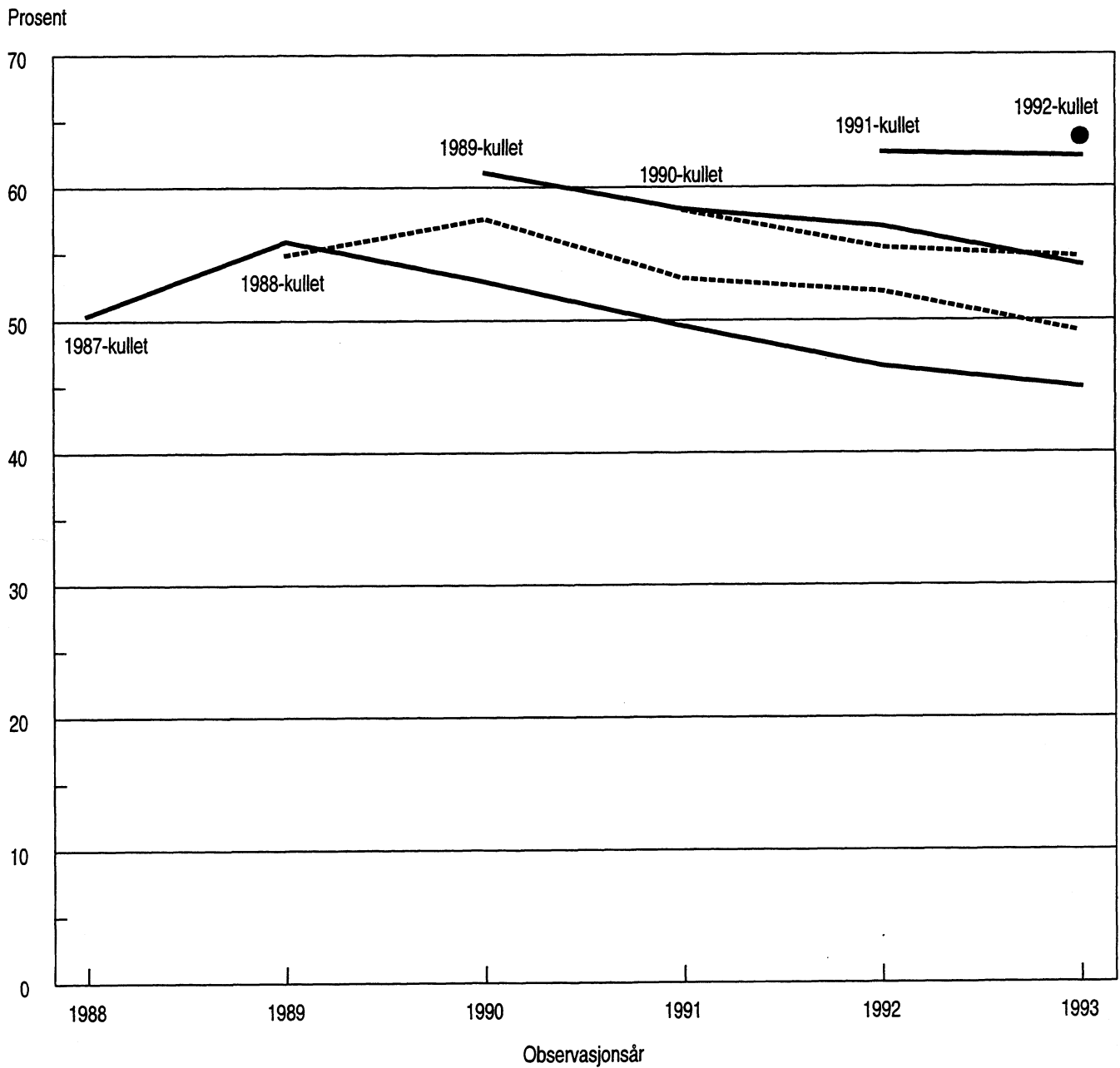
Tendensen er at andelen på sosialhjelp synker noe med tiden. For de to eldste bosettingskullene gjør andelen først et lite "hopp" oppover etter det første året. Dette skyldes trolig at det tar tid før alle som har behov for sosialhjelp, blir registrert som klienter med gyldig personnummer.

At klientandelen deretter synker med botiden, henger sannsynligvis sammen med at flyktingene etter hvert kommer i arbeid slik at behovet for sosialhjelp som eneste eller supplerende inntektskilde avtar. Av samme grunn er klientandelen lavest i de tidligste flyktingkullene. Vi viste foran at disse kullene i større grad enn senere kull var i ordinært arbeid allerede kort tid etter bosettingen, trolig fordi de møtte et arbeidsmarked som lettere gav dem innpass.

Tendensen når det gjelder bruken av sosialhjelp, er således i mange henseende den motsatte av tendensen som avtegner seg for det å være i arbeid: Andelen er størst i de seneste flyktingkull, men den går noe ned med økende botid. Effekten av kull og botid synes i dette tilfelle å være om lag like sterke.

¹³ I befolkningen som helhet i alder 16-74 år mottok 4,9 prosent sosialhjelp i 1993 (Lund og Kjeldsrud 1995a).

Figur 9.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som mottar økonomisk sosialhjelp¹ i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent

¹ Minst én måned i det enkelte observasjonsår.

10. Sosialhjelp etter kjønn

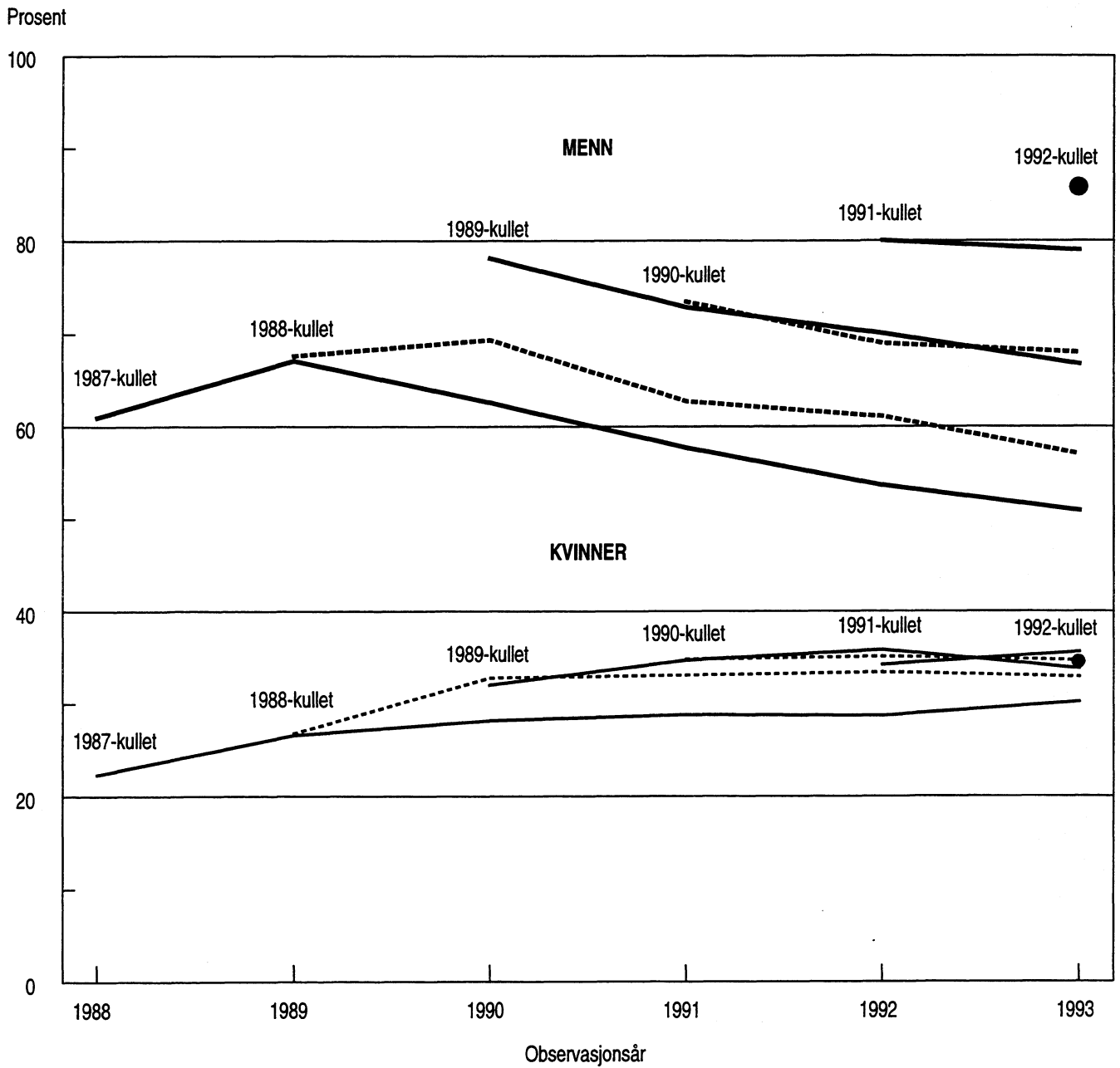
Kjønn er en viktig faktor blant flyktninger i forbindelse med mottak av sosialhjelp, viktigere enn i forbindelse med sysselsetting. Figur 10.1 (eller vedleggstabell 16) viser at menn i høyere grad enn kvinner er registrert som sosialhjelpsklienter. Dette skyldes neppe at menn har vanskeligere for å klare seg økonomisk. Våre data viste jo nettopp at menn oftere er i ordinært arbeid enn kvinner.

Snarere skyldes forskjellen at menn tradisjonelt har som oppgave å forsørge en eventuell familie og å representere familien utad. Slike oppfatninger står ventelig sterkere blant flyktninger enn i den norske befolkningen i dag. Det er derfor oftere gifte menn som oppsøker sosialkontoret og lar seg registrere som hovedperson på vegne av familien enn gifte kvinner.

Figuren viser at over 60 prosent av de mannlige flyktningene fra de to eldste flyktningkullene er registrert som sosialklienter året etter de ble bosatt. I de fire neste kullene er den tilsvarende andelen over 70 prosent. Blant kvinnene er vel 20 prosent av de to tidligste kullene klienter året etter de ble bosatt, mens andelen er vel 30 prosent i de fire neste kullene.

Blant menn ser vi tydelig at klientandelen går ned med botiden, mens tendensen snarere er motsatt blant kvinnene. Kanskje skyldes denne tendensen at kvinnene etter hvert etablerer seg som mer selvstendige aktører.

Figur 10.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som mottar økonomisk sosialhjelp¹ i observasjonsårene, etter kjønn, observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent

¹ Minst én måned i det enkelte observasjonsår.

11. Sosialhjelp etter landbakgrunn

Det er markerte forskjeller mellom flyktningene etter landbakgrunn når det gjelder andelen som mottar sosialhjelp. Vedleggstabellene 17-20 viser klientandelen for flyktninger fra henholdsvis Øst-Europa, Asia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika.

Beregnes et gjennomsnitt for alle kombinasjonene av kull og observasjonsår (figur 11.1), kommer flyktninger fra Afrika ut med den høyeste gjennomsnittlige klientandelen (67 prosent). Deretter følger flyktninger fra Asia (56 prosent), Sør- og Mellom-Amerika (46 prosent) og Øst-Europa (41 prosent). Rekkefølgen er nesten omvendt av rekkefølgen etter andelen i ordinært arbeid (jf. kapittel 8).

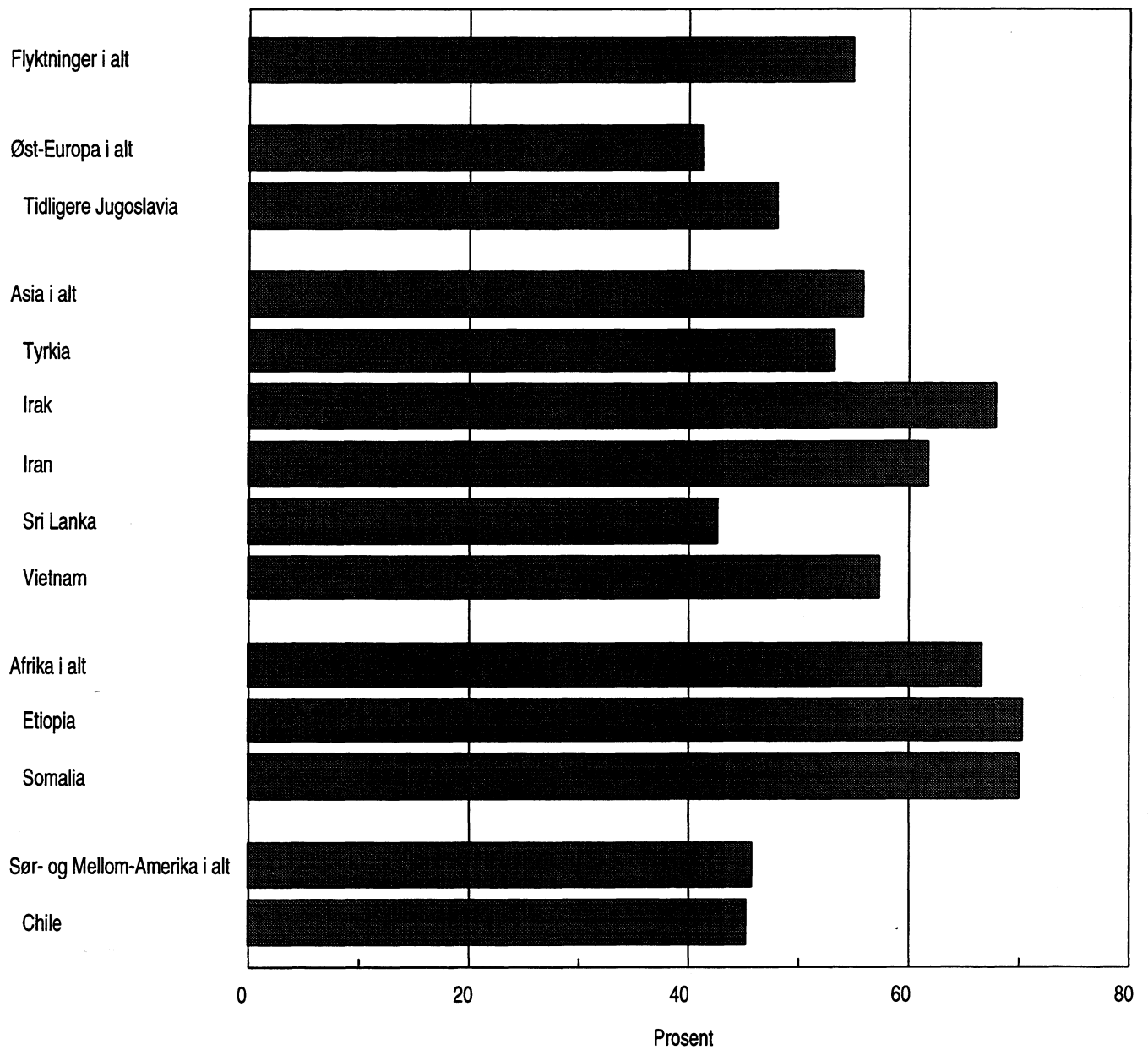
Figur 11.1 viser også gjennomsnittstall for flyktninger fra forskjellige enkeltland beregnet på samme måte. Mer detaljerte data for bruken av sosialhjelp etter kull og observasjonsår for flyktninger fra disse landene framgår av vedleggstabellene 21-29. Både figuren og tabellene viser at flyktninger fra tidligere Jugoslavia (vedleggstabell 21) har en noe høyere klientandel enn de øvrige flyktningene fra Øst-Europa. De jugoslaviske flyktningene hadde da også noe større vansker med å komme i arbeid enn de øvrige østeuropeiske flyktningene.

Blant asiaterne er det flyktninger fra Sri Lanka som i minst grad mottar sosialhjelp. Tamilene var, som vi husker, den av flyktninggruppene som i størst grad hadde skaffet seg arbeid. Etter seks år er klientandelen for denne gruppen (1987-kullet) halvert fra 57 til 28 prosent (vedleggstabell 25). Flyktninger fra Irak er på den annen side den av nasjonalitetsgruppene blant asiaterne som har den største klientandelen. Etter seks års botid er 61 prosent av 1987-kullet fortsatt klienter (vedleggstabell 23). I så måte overgår de også vietnameserne (vedleggstabell 26) som var den av nasjonalitetsgruppene som sjeldnest var i arbeid. En del vietnamesere er imidlertid under utdanning eller på kvalifiseringstiltak.

Vi noterer oss ellers at de tyrkiske flyktningene har en ganske uvanlig utvikling idet deres klientandel synker (i stedet for å stige) jo senere i perioden 1987-1992 de er bosatt. Året etter bosettingen er klientandelen 67 prosent i 1987-kullet, mens den er bare 27 prosent i 1992-kullet (vedleggstabell 22). Vi har ingen forklaring på dette.

Etiopiske og somaliske flyktninger har de høyeste klientandelene av alle flyktninggruppene vi har skilt ut. Over 70 prosent av bosettingskullene 1989-1992 fra disse landene mottar sosialhjelp nesten hvert eneste observasjonsår (vedleggstabellene 27 og 28).

Figur 11.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som mottar økonomisk sosialhjelp¹ i observasjonsårene, etter landbakgrunn. Gjennomsnitt for alle aktuelle kombinasjoner² av observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent

¹ Minst én måned i det enkelte observasjonsår.

² Hvert bosettingskull er observert fra og med året etter bosetting til og med 1993.

12. Aktivitet etter mottak av sosialhjelp

I figurene 12.1 og 12.2 har vi splittet flyktninger som mottar og som ikke mottar sosialhjelp i det enkelte observasjonsår før de er fordelt etter kjennemerket aktivitet.¹⁴ Figurene viser at andelen i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) blir mer og mer forskjellig i de to gruppene jo lenger de har vært bosatt. Mens andelen i arbeid går opp i gruppen som ikke mottar sosialhjelp, tenderer den til å gå ned eller stagnere i gruppen som mottar sosialhjelp. Forskjellen mellom klienter og ikke-klienter er størst i de tidligste kullene. I 1993 er 50 prosent i arbeid blant ikke-klientene i 1987-kullet, mens tilsvarende andel blant klientene er 20 prosent. Samtidig stiger andelen registrerte helt arbeidsløse langt sterkere i den sistnevnte gruppen. Dette framgår av vedleggstabell 30.

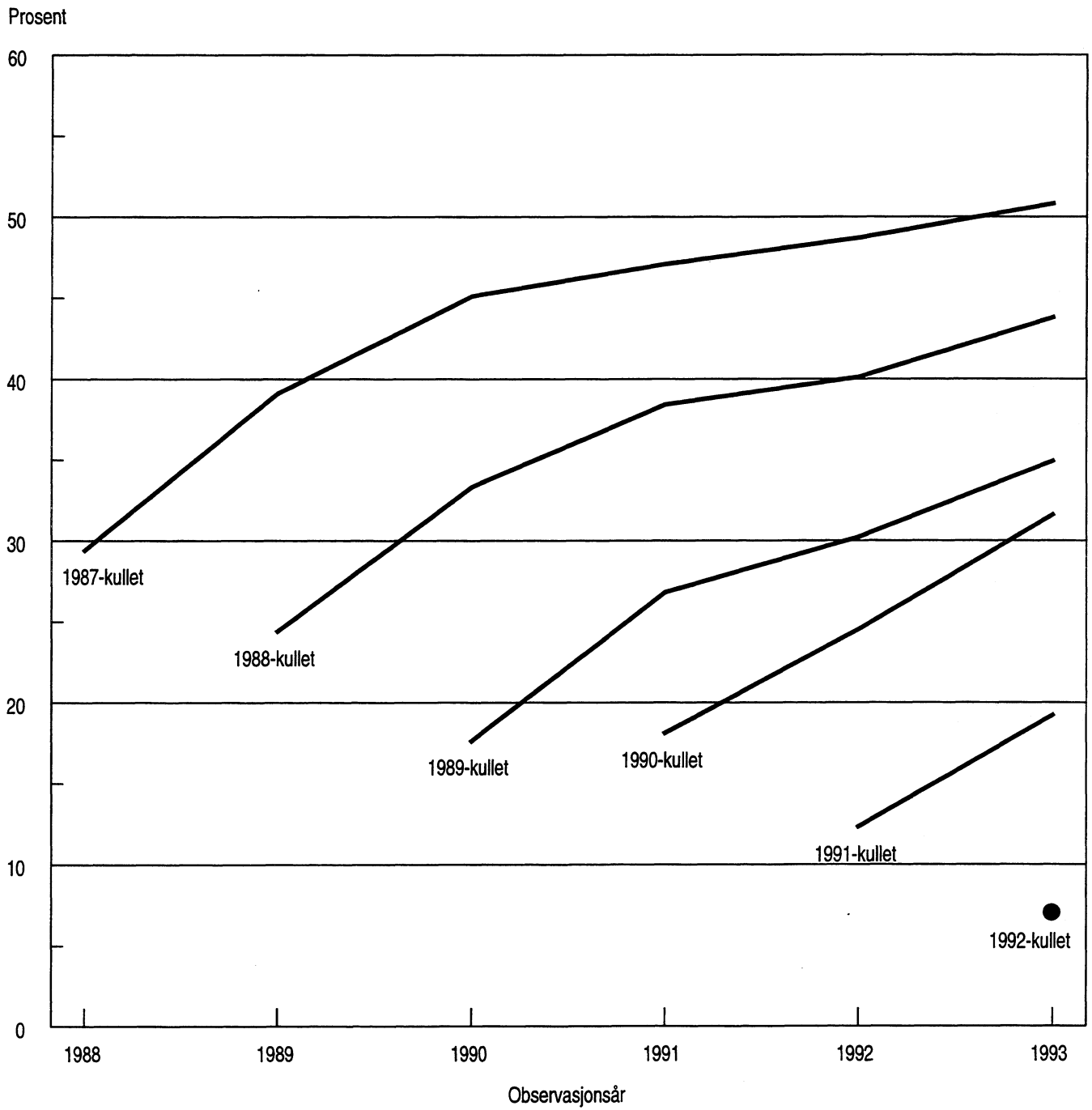
Osmunddalen og Kalve (1996) har gjort et liknende funn i sin studie av innvandreres bruk av sosialhjelp. De antyder at sosialhjelpssystemet gradvis kan ha blitt mer restriktivt når det gjelder å tildele supplerende sosialhjelp til personer med annen inntekt (arbeidsinntekt eller pensjoner). Også når det gjelder sosialhjelpsmottakere i alminnelighet, har arbeidstakerandelen gradvis gått ned i årene 1988-1993.

En annen forklaring kan være at det skjer en negativ seleksjon innen gruppen av flyktninger som mottar sosialhjelp. Mens det å motta sosialhjelp er en nokså "normal" foreteelse de første årene etter bosettingen, representerer det et sterkere stigma jo lengre tid det går etter bosettingen. Flyktninger som mottar sosialhjelp etter 5-6 års botid, har trolig svakere forutsetninger for å delta på arbeidsmarkedet enn flyktninger som på det tidspunkt er ute av klientgruppen.

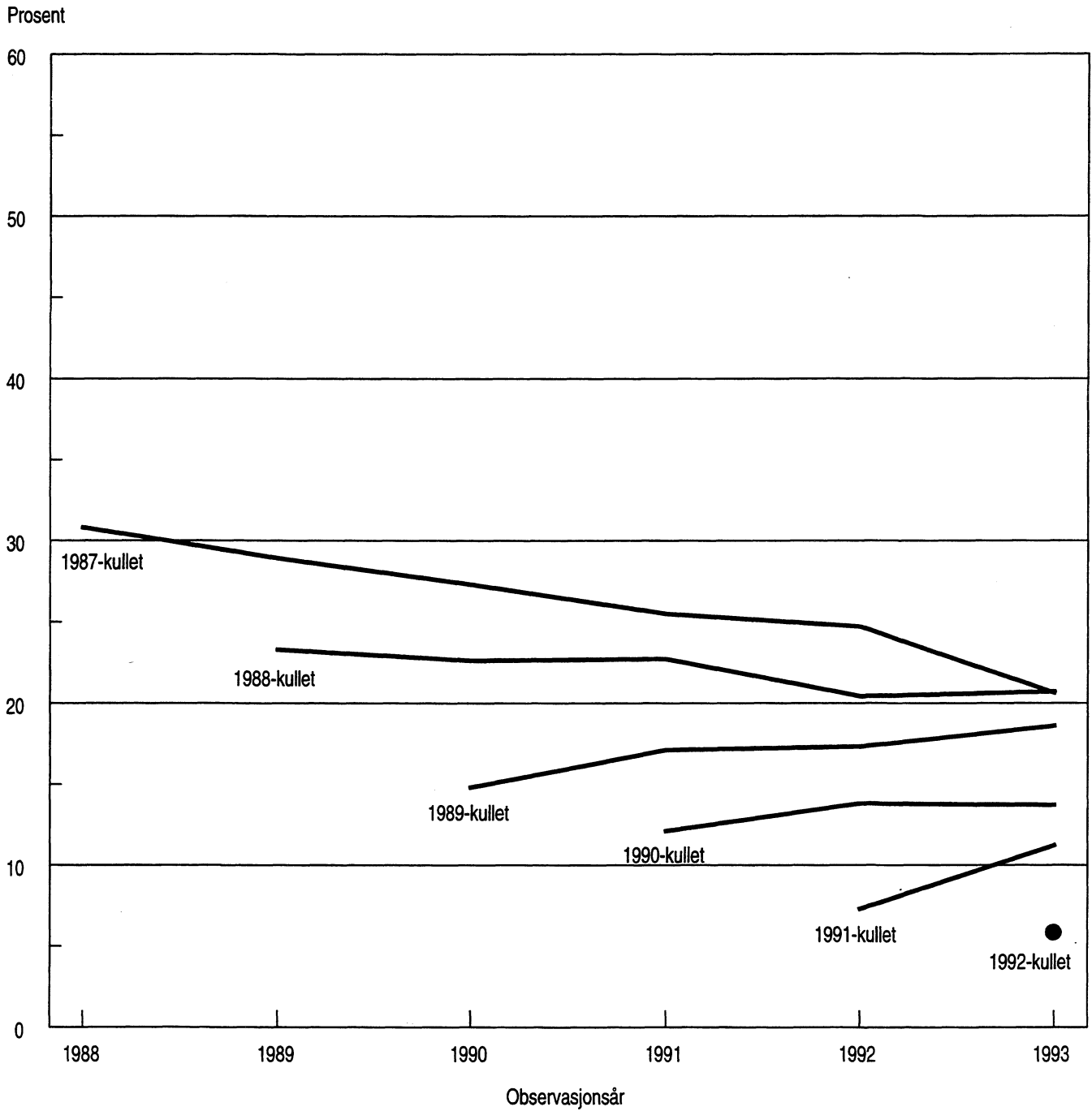
Vi skal ikke her forsøke å avgjøre hvilken av de to forklaringene som er mest forenlig med våre observasjoner. Muligens kan begge mekanismer gjøre seg gjeldende. Dertil kommer at et arbeidsmarked som suksessivt blir vanskeligere, spesielt rammer de svake.

¹⁴ Det er altså ikke tale om å følge de samme to subpopulasjoner over tid. Hvilke individer som tilhører de to gruppene, varierer fra observasjonsår til observasjonsår.

Figur 12.1. Andel flyktninger i alder 16-74 år som ikke mottar sosialhjelp og som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent

Figur 12.2. Andel flyktninger i alder 16-74 år som mottar sosialhjelp og som er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene, etter observasjonsår 1988-1993 og bosettingskull 1987-1992. Prosent

13. Multivariat analyse av arbeids-tilknytning

Vi viste i et tidligere kapittel at andelen flyktninger i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) økte med botiden og avtok med kalenderåret for bosettingen (bosettingskullet). Deler av denne effekten kan imidlertid skyldes endringer i sammensetningen av analysepopulasjonen etter kull og botid.

Som tidligere nevnt (kapittel 7) er andelen sysselsatte størst blant flyktninger i alder 25-54 år (Kjelsrud og Sivertsen 1995:tabell 2). Dersom alderssammensetningen av analysepopulasjonen endres, og det gjør den ettersom kullene eldes, kan dette tenkes å forklare en del av økningen i sysselsettingen etter botid. Andelen i denne aldersgruppen øker til dels betydelig etter botid i alle kull (jf. vedleggstabell 1).

Vi har foran også sett at menn i større grad er sysselsatt enn kvinner. Menn utgjør en større andel av flyktningene i de tidligste kullene enn i de senere (jf. vedleggstabell 2). Dette vil kunne bidra til at andelen i arbeid er høyere i de tidligste bosettingskullene.

Flyktninger som har vansker med å komme i arbeid, som irakere og somaliere, utgjør dertil en større andel av de senere flyktningkullene enn av de tidlige, mens f.eks. chilenerne som har relativt lett for å komme i arbeid, er sterkest representert i de tidlige kullene.

Ved en multivariat analyse kan vi undersøke hvorvidt slike forskjeller i virkeligheten ligger bak og forklarer de observerte endringene i sysselsetting over kull og botid.¹⁵ Logistisk regresjonsanalyse er her det riktige verktøy. Som avhengig variabel benytter vi en dikotom variabel som indikerer hvorvidt flyktningen i hvert kull/observasjonsår er i arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring). Uavhengige variabler er bosettingskull, botid, alder, kjønn og landbakgrunn.

Parameterestimaterne for effekten av de forskjellige bakgrunnsfaktorene er framstilt i tabell 13.1. Den positive effekten av botid består, også etter kontroll for alder. I forhold til året etter bosettingen gir 4-6 års botid en økning i sjansen for å være i arbeid på om lag 35 prosent.

Også effekten av bosettingskull består etter at kontrollene er innført. Som påvist foran, synker sjansen for at flyktningene er i arbeid jo senere bosettingen skjedde. Denne effekten er uavhengig av de enkelte kullenes botid. Flyktninger bosatt i 1987 hadde over dobbelt så stor sjanse for å komme i arbeid som flyktninger bosatt i 1992, alle andre faktorer like. Den multivariate analysen bekrefter m.a.o. at effekten av bosettingskull er sterkere enn effekten av botid. Det underbygger vår oppfatning om hvor viktig det er å skille mellom botid og bosettingskull.

Tabellen viser også at sjansen for å være i arbeid var 40 prosent større for menn enn kvinner og dobbelt så stor for 25-54-åringer enn for 55-74-åringer. Under 5 prosent av flyktningene tilhører imidlertid den eldste aldersgruppen (jf. vedleggstabell 1).

Flyktninger fra tidligere Jugoslavia er benyttet som referansegruppe for kjennemerket landbakgrunn. Tabellen viser at sjansen for å være i arbeid i observasjonsperioden var om lag den samme for flyktninger fra Tyrkia og Afrika

¹⁵ I en oversiktsartikkel om innvandrere på arbeidsmarkedet i Norge berører Rogstad (1995:119) spesielt behovet for multivariate analyser: "...konklusjoner om endring over tid ..forutsetter..at egenskapene er de samme blant alle innvandrerne som kommer gjennom hele perioden. Ellers er det mulig at endringene i større grad avspeiler endringer ved personene som studeres."

Tabell 13.1. Parameterestimer fra multippel logistisk regresjon som viser effekten av forskjellige bakgrunnsfaktorer på log oddsen for å være i ordinært arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene.¹ Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår) bosatt i norske kommuner i årene 1987-1992. Modell uten utdanning

	Koeffisient	Kjikkvadrat	Oddsforhold
Bosettingskull		869,4	
1987	0,76***	235,4	2,15
1988	0,60***	150,2	1,83
1989	0,44***	79,9	1,56
1990	0,37***	54,3	1,45
1991	0,12*	5,1	1,13
1992	0	.	1
Botid		381,2	
1 år	0	.	1
2 år	0,19***	125,1	1,20
3 år	0,26***	235,6	1,30
4 år	0,30***	264,2	1,35
5 år	0,32***	224,8	1,37
6 år	0,28***	87,6	1,32
Alder		942,6	
16-24 år	0,32***	43,4	1,38
25-54 år	0,72***	224,3	2,05
55-74 år	0	.	1
Kjønn		782,3	
Mann	0,34***	782,3	1,40
Kvinne	0	.	1
Landbakgrunn		6611,5	
Tidligere Jugoslavia	0	.	1
Resten av Øst-Europa	0,33***	65,0	1,39
Tyrkia	0,00	0,0	1,00
Irak	-0,62***	224,0	0,54
Iran	-0,53***	311,9	0,59
Sri Lanka	0,51***	276,5	1,66
Vietnam	-0,85***	638,9	0,43
Resten av Asia	-0,15***	19,9	0,86
Etiopia	-0,40***	110,5	0,67
Somalia	-0,69***	324,2	0,50
Resten av Afrika	0,04	1,1	1,04
Chile	0,17***	32,3	1,19
Resten av Sør- og Mellom-Amerika	-0,23**	9,4	0,80
Log likelihood		-35644,7	

* p < 0,05 ** p < 0,01 *** p < 0,001

¹ Observasjonsårene er kalenderårene fra og med året etter bosetting til og med 1993.

utenom Etiopia/Somalia som for flyktninger fra tidligere Jugoslavia når det kontrolleres for andre bakgrunnsfaktorer. Sjansen var signifikant større for flyktninger fra de øvrige østeuropeiske landene, Chile og Sri Lanka, mens den var signifikant lavere for flyktninger fra Irak, Iran, Vietnam, resten av Asia, Etiopia, Somalia og Sør- og Mellom-Amerika utenom Chile. Lavest var den for vietnamesiske flyktninger (over 50 prosent under jugoslavene).

Fortsatt gjenstår imidlertid spørsmålet om hva som egentlig inngår i effekten av bosettingskull (bosettingsår).

I vårt multivariate opplegg har vi sørget for at variasjoner i fordelingen av kjønn, alder og landbakgrunn ikke influerer på kulleffekten. Er det imidlertid mulig at forskjeller mellom kullene med hensyn til utdanningsbakgrunn kan produsere den observerte effekten? Dersom andelen høyt utdannede er vesentlig større i de tidligste kullene, kan det ha bidratt til at disse kullene har gjort det bedre på arbeidsmarkedet.

Tabell 13.2. Parameterestimater fra multipel logistisk regresjon som viser effekten av forskjellige bakgrunnsfaktorer på log odds for å være i ordinært arbeid (inkludert sysselsettingstiltak og attføring) i mai i observasjonsårene.¹ Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår) bosatt i norske kommuner i årene 1987-1992. Modell med utdanning

	Koeffisient	Kjikkvadrat	Oddsforhold
Bosettingskull		904,0	
1987	0,75***	226,8	2,12
1988	0,57***	132,4	1,77
1989	0,38***	59,5	1,47
1990	0,34***	46,2	1,41
1991	0,12*	5,2	1,13
1992	0	.	1
Botid		143,4	
1 år	0	.	1
2 år	0,14***	67,0	1,15
3 år	0,18***	97,3	1,19
4 år	0,20***	107,0	1,22
5 år	0,20***	80,4	1,22
6 år	0,14***	21,3	1,15
Alder		792,9	
16-24 år	0,32***	41,5	1,38
25-54 år	0,68***	199,5	1,98
55-74 år	0	.	1
Kjønn		714,7	
Mann	0,32***	714,7	1,38
Kvinne	0	.	1
Landbakgrunn		6530,4	
Tidligere Jugoslavia	0	.	1
Resten av Øst-Europa	0,28***	45,7	1,32
Tyrkia	0,06	2,6	1,06
Irak	-0,63***	230,4	0,53
Iran	-0,54***	326,2	0,58
Sri Lanka	0,53***	299,4	1,70
Vietnam	-0,80***	560,0	0,45
Resten av Asia	-0,14***	16,8	0,87
Etiopia	-0,40***	108,8	0,67
Somalia	-0,69***	318,7	0,50
Resten av Afrika	0,02	0,3	1,02
Chile	0,16***	26,6	1,17
Resten av Sør- og Mellom-Amerika	-0,29***	15,0	0,75
Utdanningsnivå		453,2	
Ukjent/ingen utdanning	0	.	1
Grunnskole, barnetrinn	0,07*	4,6	1,07
Grunnskole, ungdomstrinn	0,16***	54,5	1,17
Videregående skole	0,18***	156,7	1,19
Universitet/høgskole	0,36***	428,7	1,43
Log likelihood		-35418,4	

* p < 0,05 ** p < 0,01 *** p < 0,001

¹ Se note til tabell 13.1.

Tabell 13.2 viser resultatet av en multivariat analyse der utdanningsnivå er inkludert i modellen i tillegg til de andre bakgrunnsfaktorene. Analysen viser at verken bosettingskull eller landbakgrunn svekkes nevneverdig av at utdanning tas inn. Derimot går effekten av botid noe ned. Det forteller oss at botid og utdanningsnivå er korrelerte størrelser. En sannsynlig forklaring er at en del flyktninger bruker tiden etter bosettingen til å få anerkjent tidligere utdanning og til å ta ny. Vi har da også tidligere vist (jf. tabell 5.1) at utdanningsaktivitet inngår i mange flyktningers hverdag. Utdanning på universitets-/høgskolenivå øker sjansen for å være i arbeid med 43 prosent sammenliknet med det å være uten (registrert) utdanning.

Utdanningsforskjeller er dermed også eliminert som en mulig forklaring på forskjellen mellom kullene når det gjelder deltakelse på arbeidsmarkedet. Etter vårt syn står da den hypotesen vi framsatte i kapittel 5 enda sterkere: Det er ikke kullene *per se* som er viktig, men *situasjonen på arbeidsmarkedet* ved tidspunktet for bosettingen. "Kulleffekten" er m.a.o. primært en *konjunktoreffekt*.

En forskergruppe ved Universitetet i Lund har studert endringer i sysselsettings- og inntektsnivået blant svenske innvandrere i perioden 1970-1990 (Beverlander og Scott 1995). Ved å kontrollere for utdanning har de søkt å eliminere virkningen av eventuelle endringer i innvandrernes "human capital". Deres konklusjon er at hovedårsaken til endringene i sysselsettings- og inntektsnivået blant innvandrene er generelle konjunktursvingninger. Vårt funn føyer seg godt inn i dette bildet.

14. Multivariat analyse av mottak av sosialhjelp

En multivariat analyse av tilbøyeligheten til å motta sosialhjelp i årene 1988-1993 (tabell 14.1) gir ikke vesentlig mer kunnskap enn hva de trivariate tabellene allerede har gitt (tabell 9.1 og vedleggstabellene 16-29). Som uavhengige variabler benyttes de samme som i den multivariate analysen av arbeidstilknytning (tabell 13.1).

Ingen av bakgrunnsfaktorene er uten forklaringskraft i den multivariate modellen. Kjønn og landbakgrunn er de to viktigste bakgrunnsfaktorene. Effekten av kjønn er desidert sterkest. Menn har over to og en halv gang så stor risiko for å være registrert som sosialklient som kvinner.

Effekten av bosettingskull er noe sterkere enn effekten av botid. De to effektene er likevel mer jevnbyrdige her enn i modellen for arbeidstilknytning. Tilbøyeligheten til å motta sosialhjelp er lavere i de tidlige enn i de senere kullene (30 prosent lavere i 1987- enn i 1992-kullet). Risikoen for å være sosialklient synker imidlertid jevnt med botiden og er vel 20 prosent lavere etter seks års botid enn etter ett.

De eldste flyktningene er mer tilbøyelige til å være registrert som sosialhjelpsmottakere enn yngre og middelaldrende. Dette er et avvik i forhold til hva som er påvist for innvandrere ankommet før 1989 (Osmunddalen og Kalve 1996:tabell 4.1). Der er den eldste aldersgruppen minst tilbøyelig til å motta sosialhjelp i årene 1990-1993. Vårt funn kan likevel være korrekt ettersom vi har å gjøre med nyankomne flyktninger som har små eller ingen opparbeidede rettigheter i alderspensjonen.

De fleste nasjonalitetsgruppene er mer tilbøyelige til å motta sosialhjelp enn flyktninger fra tidligere Jugoslavia. Flyktninger fra Etiopia og Somalia har den høyeste klientrisikoen, alt annet likt. Flyktninger fra Øst-Europa utenom tidligere Jugoslavia og fra Sri Lanka har den laveste risikoen for å motta sosialhjelp.

Tabell 14.1. Parameterestimer fra multipl logistisk regresjon som viser effekten av forskjellige bakgrunnsfaktorer på log oddsen for å motta økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene.¹ Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår) bosatt i norske kommuner i årene 1987-1992

	Koeffisient	Kjikkvadrat	Oddsforhold
Bosettingskull		315,1	
1987	-0,34***	101,8	0,71
1988	-0,25***	57,9	0,78
1989	-0,13***	14,8	0,88
1990	-0,18***	27,9	0,84
1991	-0,02	0,4	0,98
1992	0	.	1
Botid		227,5	
1 år	0	.	1
2 år	-0,00	0,0	1,00
3 år	-0,07***	21,8	0,93
4 år	-0,14***	72,4	0,87
5 år	-0,22***	121,0	0,81
6 år	-0,27***	85,2	0,77
Alder		257,9	
16-24 år	-0,46***	212,3	0,63
25-54 år	-0,34***	121,4	0,71
55-74 år	0	.	1
Kjønn		8681,0	
Mann	0,99***	8681,0	2,69
Kvinne	0	.	1
Landbakgrunn		3020,0	
Tidligere Jugoslavia	0	.	1
Resten av Øst-Europa	-0,29***	47,6	0,75
Tyrkia	0,11**	9,6	1,12
Irak	0,42***	130,1	1,53
Iran	0,40***	192,6	1,49
Sri Lanka	-0,24***	62,3	0,79
Vietnam	0,43***	210,2	1,54
Resten av Asia	0,04	1,4	1,04
Etiopia	0,63***	316,0	1,89
Somalia	0,54***	256,5	1,72
Resten av Afrika	0,08*	4,4	1,08
Chile	0,03	1,0	1,03
Resten av Sør- og Mellom-Amerika	0,46***	46,2	1,59
Log likelihood		-44973,2	

* p < 0,05 ** p < 0,01 *** p < 0,001

¹ Se note til tabell 13.1.

Litteratur

- Beregningsutvalget (1995): Kommunenes utgifter i 1994 til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Sluttrapport fra Beregningsutvalget for kartlegging av kommunale utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Mai 1995.
- Beverlander, Pieter og Kirk Scott (1995): Labor force participation and income performance of immigrants in Sweden, 1970-1990. Department of Economic History, Lund University. Paper presentert på Nordisk demografisk symposium i Helsinki 11.-13. juni 1995.
- Djuve, Anne Britt og Kåre Hagen (1995): "Skaff meg en jobb!" Levekår blant flyktninger i Oslo. Fafo-rapport 184. Forskningsstiftelsen Fafo, Oslo.
- Justisdepartementet, Kommunal- og arbeidsdepartementet og Utlendingsdirektoratet (1995): *Nyhetsbrev om norsk flyktning- og innvandringspolitikk*, nr. 10/95, 2. årgang.
- Kjelsrud, Morten og Jan Erik Sivertsen (1994a): Flest flyktninger fra Sri Lanka og Chile har arbeid. *Ukens statistikk* 45/94, Statistisk sentralbyrå.
- Kjelsrud, Morten og Jan Erik Sivertsen (1994b): Vekst både i ledighet og sysselsetting blant innvandrere. *Ukens statistikk* 48/94, Statistisk sentralbyrå.
- Kjelsrud, Morten og Jan Erik Sivertsen (1994c): Grunntabeller. Arbeidsmarkedsstatistikk for innvandrere og utenlandske statsborgere 2. kvartal 1994, Statistisk sentralbyrå.
- Kjelsrud, Morten og Jan Erik Sivertsen (1995): *Flyktninger og arbeidsmarkedet 2. kvartal 1993*. Rapporter 95/3, Statistisk sentralbyrå.
- Kommunaldepartementet (1990): Bosetting og integrering av flyktninger og personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag - organisering, ressursbruk og finansieringsordninger. St.meld. nr. 61 (1989-90).
- Kommunal- og arbeidsdepartementet (1994): Om flyktningpolitikken. St.meld. nr. 17 (1994-95).
- Kommunal- og arbeidsdepartementet (1995): St.prp. nr. 1 (1995-96).
- Lund, Mette og Morten Kjelsrud (1995a): Mottakere av økonomisk sosialhjelp: Utdanningsaktivitet og tilknytning til arbeidsmarkedet. Dokumentasjon av datagrunnlag og tallmateriale. Rapport for Sosial- og helsedepartementet, datert 3.1.1995, Statistisk sentralbyrå.
- Lund, Mette og Morten Kjelsrud (1995b): 42 prosent av lavt utdannede 24-åringer har mottatt sosialhjelp. *Ukens statistikk* 3/95, Statistisk sentralbyrå.
- Osmunddalen, Åne og Trygve Kalve (1995): Sosialhjelpsbruk blant innvandrere. *Samfunnsspeilet* 3/95, 9. årgang, s. 17-22, Statistisk sentralbyrå.
- Osmunddalen, Åne og Trygve Kalve (1996): *Bofaste innvandreres bruk av sosialhjelp 1987-1993*. Rapporter 96/4, Statistisk sentralbyrå.

Rogstad, Jon (1995): Innvandrere og arbeidsmarked i Norge. I Jorunn Magerøy (red.): *Innvandrere på arbeidsmarkedet*. Rapport 95:4. Institutt for samfunnsforskning, Oslo.

Sivertsen, Jan Erik (1995): Flyktninger og arbeidsmarkedet 2. kvartal 1994. Notater 95/30. Statistisk sentralbyrå.

Sivertsen, Jan Erik og Irene Tuveng (1995): Flere innvandrere har fått jobb. *Ukens statistikk* 47/95, Statistisk sentralbyrå.

Spillum, Bjørg (1995): Rapport om flyktninger og sosialhjelp i Gamle Oslo. Bydelsforvaltningen Gamle Oslo. BU-sak 116/95.

Statistisk sentralbyrå (1995): *Statistisk årbok 1995*, 114. årgang, Norges offisielle statistikk.

Vedlegg 1

Vedleggstabell 1. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aldersgruppe i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aldersgruppe	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
16-24 år	30,6	25,2	21,5	17,5	14,7	12,9
25-54 år	67,9	72,8	76,4	80,3	82,9	84,5
55-74 år	1,5	1,9	2,1	2,3	2,4	2,5
Alle	100	100	100	100	100	100
N	2436	2701	2772	2796	2839	2878
Bosettingskull 1988						
16-24 år		29,9	25,8	21,2	18,0	15,8
25-54 år		67,9	71,6	75,9	78,9	80,8
55-74 år		2,2	2,6	2,9	3,2	3,4
Alle		100	100	100	100	100
N		4059	4328	4413	4472	4555
Bosettingskull 1989						
16-24 år			25,6	24,0	21,6	19,5
25-54 år			71,8	72,7	74,7	76,6
55-74 år			2,6	3,3	3,7	3,9
Alle			100	100	100	100
N			4264	4585	4710	4813
Bosettingskull 1990						
16-24 år				29,7	26,9	24,0
25-54 år				67,9	70,5	73,3
55-74 år				2,4	2,6	2,6
Alle				100	100	100
N				3212	3394	3483
Bosettingskull 1991						
16-24 år					30,6	27,4
25-54 år					66,6	69,5
55-74 år					2,8	3,2
Alle					100	100
N					2705	2835
Bosettingskull 1992						
16-24 år						30,1
25-54 år						65,4
55-74 år						4,4
Alle						100
N						2185

Vedleggstabell 2. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter kjønn og observasjonsår 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Kjønn	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mann	72,6	72,3	71,9	71,7	71,4	71,1
Kvinne	27,4	27,7	28,1	28,3	28,6	28,9
Alle	100	100	100	100	100	100
N	2436	2701	2772	2796	2839	2878
Bosettingskull 1988						
Mann		69,0	68,0	67,7	67,4	67,2
Kvinne		31,0	32,0	32,3	32,6	32,8
Alle		100	100	100	100	100
N		4059	4328	4413	4472	4555
Bosettingskull 1989						
Mann			63,1	61,9	61,9	61,5
Kvinne			36,9	38,1	38,1	38,5
Alle			100	100	100	100
N			4264	4585	4710	4813
Bosettingskull 1990						
Mann				60,6	60,1	60,2
Kvinne				39,4	39,9	39,8
Alle				100	100	100
N				3212	3394	3483
Bosettingskull 1991						
Mann					62,0	61,5
Kvinne					38,0	38,5
Alle					100	100
N					2705	2835
Bosettingskull 1992						
Mann						57,0
Kvinne						43,0
Alle						100
N						2185

Vedleggstabell 3. Flyktninger fra Øst-Europa i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	43,2	49,0	49,1	44,5	50,5	43,2
Syssetsettingstiltak	-	-	3,6
Attføring	0,9	0,9	0,9
Kvalifiseringstiltak	1,8	1,8	5,4
Helt arbeidsløs	4,2	10,8	8,5	17,3	15,3	15,3
Ordinær utdanning	6,3	8,8	14,2	10,9	13,5	10,8
Annet	46,3	31,4	28,3	24,5	18,0	20,7
Alle	100	100	100	100	100	100
N	95	102	106	110	111	111
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		32,4	37,3	32,8	35,1	37,9
Syssetsettingstiltak	3,4	4,1	3,7
Attføring	-	0,4	0,4
Kvalifiseringstiltak	8,1	5,4	6,6
Helt arbeidsløs		10,4	11,6	15,7	19,0	14,0
Ordinær utdanning		4,5	8,2	5,5	6,6	5,3
Annet		52,7	42,9	34,5	29,3	32,1
Alle		100	100	100	100	100
N		222	233	235	242	243
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			28,2	26,3	27,3	25,3
Syssetsettingstiltak	5,7	7,8	4,2
Attføring	1,6	1,9	1,8
Kvalifiseringstiltak	10,0	11,8	11,9
Helt arbeidsløs			12,4	13,3	13,9	16,9
Ordinær utdanning			4,2	4,6	4,8	6,1
Annet			55,1	38,5	32,6	33,8
Alle			100	100	100	100
N			354	369	374	379
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				15,1	24,7	28,0
Syssetsettingstiltak				8,1	4,1	3,5
Attføring				1,1	1,5	1,0
Kvalifiseringstiltak				23,1	13,4	10,0
Helt arbeidsløs				12,4	13,4	14,5
Ordinær utdanning				5,4	9,3	12,0
Annet				34,9	33,5	31,0
Alle				100	100	100
N				186	194	200
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					10,2	15,8
Syssetsettingstiltak					2,8	6,6
Attføring					-	1,1
Kvalifiseringstiltak					18,6	22,4
Helt arbeidsløs					13,0	13,7
Ordinær utdanning					6,8	6,6
Annet					48,6	33,9
Alle					100	100
N					177	183
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						11,6
Syssetsettingstiltak						5,4
Attføring						0,8
Kvalifiseringstiltak						16,3
Helt arbeidsløs						14,0
Ordinær utdanning						2,3
Annet						49,6
Alle						100
N						129

Vedleggstabell 4. Flyktninger fra Asia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	27,3	30,2	33,2	28,7	29,9	29,9
Sysselsettingstiltak	3,8	3,7	4,1
Attføring	1,4	1,0	0,9
Kvalifiseringstiltak	11,1	10,1	8,7
Helt arbeidsløs	5,1	9,0	11,1	13,1	15,1	17,2
Ordinær utdanning	7,0	17,5	20,6	16,7	16,2	13,8
Annet	60,7	43,4	35,1	25,2	23,9	25,3
Alle	100	100	100	100	100	100
N	1796	2009	2060	2070	2106	2134
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		21,1	24,5	22,6	22,8	25,4
Sysselsettingstiltak	4,3	3,0	3,4
Attføring	1,0	1,2	0,9
Kvalifiseringstiltak	11,3	11,0	10,0
Helt arbeidsløs		5,0	7,6	10,6	13,9	13,6
Ordinær utdanning		6,5	16,9	16,7	17,2	16,0
Annet		67,5	51,0	33,4	30,8	30,6
Alle		100	100	100	100	100
N		2601	2811	2866	2905	2960
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			12,5	13,9	15,2	18,6
Sysselsettingstiltak	3,1	2,8	2,8
Attføring	0,5	0,4	0,5
Kvalifiseringstiltak	12,8	11,6	11,8
Helt arbeidsløs			6,4	8,3	12,0	12,8
Ordinær utdanning			8,2	13,7	15,9	16,8
Annet			72,9	47,7	42,1	36,7
Alle			100	100	100	100
N			2361	2618	2711	2790
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				11,8	14,0	17,3
Sysselsettingstiltak				1,9	3,1	2,6
Attføring				0,1	0,3	0,4
Kvalifiseringstiltak				10,7	13,1	14,2
Helt arbeidsløs				6,7	8,9	8,7
Ordinær utdanning				4,1	11,5	15,1
Annet				64,6	49,2	41,7
Alle				100	100	100
N				2045	2186	2238
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					7,9	12,0
Sysselsettingstiltak					1,4	2,4
Attføring					0,1	0,2
Kvalifiseringstiltak					11,9	17,4
Helt arbeidsløs					6,6	8,6
Ordinær utdanning					3,1	9,3
Annet					69,1	50,0
Alle					100	100
N					1929	2026
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						5,3
Sysselsettingstiltak						0,8
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						12,6
Helt arbeidsløs						5,0
Ordinær utdanning						2,6
Annet						73,7
Alle						100
N						1538

Vedleggstabell 5. Flyktninger fra Afrika i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	31,2	32,3	28,8	23,4	30,8	28,0
Sysselsettingstiltak	2,1	3,5	3,5
Attføring	0,7	-	-
Kvalifiseringstiltak	8,5	7,0	4,2
Helt arbeidsløs	5,6	3,8	15,8	12,8	13,3	19,6
Ordinær utdanning	12,0	15,0	18,7	14,9	11,9	14,7
Annet	51,2	48,9	36,7	37,6	33,6	30,1
Alle	100	100	100	100	100	100
N	125	133	139	141	143	143
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		21,5	23,6	18,8	20,2	23,1
Sysselsettingstiltak	2,9	2,7	4,8
Attføring	1,2	1,0	1,3
Kvalifiseringstiltak	10,3	11,5	9,4
Helt arbeidsløs		6,9	11,5	13,9	14,3	15,0
Ordinær utdanning		11,9	18,2	12,4	12,5	12,5
Annet		59,7	46,7	40,5	37,8	33,9
Alle		100	100	100	100	100
N		563	589	595	600	607
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			8,8	10,9	12,8	16,6
Sysselsettingstiltak	2,7	2,6	3,2
Attføring	0,3	0,9	0,8
Kvalifiseringstiltak	15,8	15,2	12,4
Helt arbeidsløs			6,8	11,4	11,3	13,4
Ordinær utdanning			16,6	17,9	17,9	18,7
Annet			67,8	41,0	39,3	35,0
Alle			100	100	100	100
N			637	659	664	663
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				7,3	10,0	13,3
Sysselsettingstiltak				1,6	3,1	4,0
Attføring				0,1	0,3	1,0
Kvalifiseringstiltak				21,0	18,5	14,5
Helt arbeidsløs				8,7	11,3	12,3
Ordinær utdanning				9,0	14,0	18,5
Annet				52,2	42,9	36,4
Alle				100	100	100
N				670	688	708
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					4,7	7,9
Sysselsettingstiltak					1,1	0,5
Attføring					0,4	0,9
Kvalifiseringstiltak					15,4	17,1
Helt arbeidsløs					7,5	11,4
Ordinær utdanning					6,6	15,7
Annet					64,3	46,4
Alle					100	100
N					532	554
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						2,5
Sysselsettingstiltak						0,8
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						14,4
Helt arbeidsløs						8,5
Ordinær utdanning						6,0
Annet						67,8
Alle						100
N						485

Vedleggstabell 6. Flyktninger fra Sør- og Mellom-Amerika i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	38,8	44,4	45,8	44,2	44,3	42,0
Sysselsettingstiltak	2,7	2,7	3,3
Attføring	1,3	1,0	0,8
Kvalifiseringstiltak	9,5	6,7	6,7
Helt arbeidsløs	4,3	7,0	12,6	11,8	12,7	11,6
Ordinær utdanning	4,8	8,5	10,5	6,5	9,2	8,6
Annet	52,1	40,0	31,0	24,0	23,4	26,9
Alle	100	100	100	100	100	100
N	420	457	467	475	479	490
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		33,3	37,3	37,0	39,0	38,9
Sysselsettingstiltak	4,6	3,2	3,1
Attføring	0,8	0,7	0,5
Kvalifiseringstiltak	12,4	11,4	9,1
Helt arbeidsløs		7,0	8,6	8,6	12,4	13,6
Ordinær utdanning		6,4	10,9	9,8	11,0	11,3
Annet		53,3	43,2	26,8	22,2	23,5
Alle		100	100	100	100	100
N		673	695	717	725	745
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			25,0	25,6	29,3	33,2
Sysselsettingstiltak	5,8	4,4	5,8
Attføring	0,3	0,5	0,4
Kvalifiseringstiltak	21,0	18,2	14,0
Helt arbeidsløs			6,8	9,7	12,8	13,0
Ordinær utdanning			11,4	7,7	10,6	9,5
Annet			56,8	30,0	24,1	24,1
Alle			100	100	100	100
N			912	939	961	981
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				21,2	25,8	28,8
Sysselsettingstiltak				4,8	4,3	3,9
Attføring				-	0,3	0,3
Kvalifiseringstiltak				19,3	19,3	13,1
Helt arbeidsløs				7,4	11,0	12,5
Ordinær utdanning				3,5	8,9	13,9
Annet				43,7	30,4	27,6
Alle				100	100	100
N				311	326	337
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					13,4	13,9
Sysselsettingstiltak					-	1,4
Attføring					-	-
Kvalifiseringstiltak					11,9	19,4
Helt arbeidsløs					6,0	5,6
Ordinær utdanning					7,5	12,5
Annet					61,2	47,2
Alle					100	100
N					67	72
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						15,2
Sysselsettingstiltak						-
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						18,2
Helt arbeidsløs						3,0
Ordinær utdanning						3,0
Annet						60,6
Alle						100
N						33

Vedleggstabell 7. Flyktninger fra tidligere Jugoslavia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	:	:	:	:	:	:
Sysselsettingstiltak
Attføring
Kvalifiseringstiltak
Helt arbeidsløs	:	:	:	:	:	:
Ordinær utdanning	:	:	:	:	:	:
Annet	:	:	:	:	:	:
Alle	100	100	100	100	100	100
N	20	20	20	22	22	22
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		29,7	32,3	25,6	27,3	29,3
Sysselsettingstiltak	3,9	4,5	4,5
Attføring	-	0,8	0,8
Kvalifiseringstiltak	10,1	4,5	6,0
Helt arbeidsløs		9,3	15,7	16,3	22,0	20,3
Ordinær utdanning		2,5	7,1	6,2	6,1	4,5
Annet		58,5	44,9	38,0	34,8	34,6
Alle		100	100	100	100	100
N		118	127	129	132	133
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			26,3	24,8	24,9	21,9
Sysselsettingstiltak	5,0	9,8	4,5
Attføring	1,1	1,9	1,9
Kvalifiseringstiltak	11,8	12,8	13,0
Helt arbeidsløs			15,3	17,2	15,8	19,7
Ordinær utdanning			3,9	3,4	3,0	4,5
Annet			54,5	36,6	31,7	34,6
Alle			100	100	100	100
N			255	262	265	269
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				8,4	19,8	17,0
Sysselsettingstiltak				8,4	3,6	6,3
Attføring				1,9	2,7	1,8
Kvalifiseringstiltak				21,5	16,2	9,8
Helt arbeidsløs				16,8	16,2	17,9
Ordinær utdanning				2,8	5,4	8,0
Annet				40,2	36,0	39,3
Alle				100	100	100
N				107	111	112
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					9,6	17,9
Sysselsettingstiltak					2,2	6,4
Attføring					-	0,7
Kvalifiseringstiltak					20,6	19,3
Helt arbeidsløs					14,0	12,9
Ordinær utdanning					5,9	4,3
Annet					47,8	38,6
Alle					100	100
N					136	140
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						11,7
Sysselsettingstiltak						3,2
Attføring						1,1
Kvalifiseringstiltak						14,9
Helt arbeidsløs						14,9
Ordinær utdanning						1,1
Annet						53,2
Alle						100
N						94

Vedleggstabell 8. Flyktninger fra Tyrkia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	33,6	47,8	52,2	43,5	48,2	41,4
Syssestettingstiltak	7,2	5,0	2,1
Attføring	2,9	1,4	0,7
Kvalifiseringstiltak	2,9	5,0	5,0
Helt arbeidsløs	8,2	11,0	15,9	15,9	15,8	23,6
Ordinær utdanning	4,9	5,9	5,1	4,3	2,2	1,4
Annet	53,3	35,3	26,8	23,2	22,3	25,7
Alle	100	100	100	100	100	100
N	122	136	138	138	139	140
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		27,4	35,8	29,9	21,9	23,4
Syssestettingstiltak	4,1	2,5	2,0
Attføring	3,0	2,5	0,5
Kvalifiseringstiltak	9,1	9,5	8,8
Helt arbeidsløs		12,3	14,7	17,8	23,4	24,9
Ordinær utdanning		2,8	3,7	4,1	5,5	5,4
Annet		57,5	45,8	32,0	34,8	35,1
Alle		100	100	100	100	100
N		179	190	197	201	205
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			27,6	30,0	25,8	28,0
Syssestettingstiltak	3,1	3,5	1,7
Attføring	3,1	2,6	2,5
Kvalifiseringstiltak	9,4	7,0	7,6
Helt arbeidsløs			11,2	15,2	21,8	28,0
Ordinær utdanning			7,5	5,4	7,0	5,5
Annet			53,7	33,6	32,3	26,7
Alle			100	100	100	100
N			214	223	229	236
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				12,6	16,2	22,6
Syssestettingstiltak				2,8	0,6	1,8
Attføring				0,7	0,6	0,6
Kvalifiseringstiltak				7,7	7,8	11,0
Helt arbeidsløs				11,2	12,3	11,6
Ordinær utdanning				6,3	14,3	14,0
Annet				58,7	48,1	38,4
Alle				100	100	100
N				143	154	164
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					11,6	6,6
Syssestettingstiltak					-	2,6
Attføring					-	-
Kvalifiseringstiltak					5,8	15,8
Helt arbeidsløs					5,8	10,5
Ordinær utdanning					2,9	15,8
Annet					73,9	48,7
Alle					100	100
N					69	76
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						8,1
Syssestettingstiltak						-
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						8,1
Helt arbeidsløs						-
Ordinær utdanning						2,7
Annet						81,1
Alle						100
N						37

Vedleggstabell 9. Flyktninger fra Irak i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	30,6	24,6	29,2	22,2	15,3	18,9
Sysselsettingstiltak	8,3	2,8	9,5
Attføring	1,4	1,4	1,4
Kvalifiseringstiltak	9,7	12,5	8,1
Helt arbeidsløs	4,8	7,2	15,3	20,8	31,9	28,4
Ordinær utdanning	8,1	15,9	12,5	9,7	11,1	9,5
Annet	56,5	52,2	43,1	27,8	25,0	24,3
Alle	100	100	100	100	100	100
N	62	69	72	72	72	74
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid	11,6	17,6	12,2	13,8	13,4
Sysselsettingstiltak	8,3	3,8	3,7
Attføring	0,6	1,3	0,6
Kvalifiseringstiltak	16,0	11,9	15,2
Helt arbeidsløs	3,4	17,0	10,9	17,0	17,0	15,2
Ordinær utdanning	9,5	9,5	10,5	9,6	11,3	9,1
Annet	75,5	54,9	42,3	40,9	42,7	42,7
Alle	100	100	100	100	100	100
N	147	153	156	159	164	164
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid	5,3	7,3	9,6	12,6
Sysselsettingstiltak	-	2,4	5,5
Attføring	-	0,8	1,6
Kvalifiseringstiltak	12,2	15,2	15,7
Helt arbeidsløs	6,2	11,4	6,2	11,4	15,2	15,7
Ordinær utdanning	8,8	5,7	8,8	5,7	12,0	11,0
Annet	79,6	63,4	79,6	63,4	44,8	37,8
Alle	100	100	100	100	100	100
N	113	123	125	127	127	127
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid	2,0	4,5	6,2
Sysselsettingstiltak	3,4	5,2	5,6
Attføring	-	-	-
Kvalifiseringstiltak	10,8	15,6	16,8
Helt arbeidsløs	12,8	14,9	12,8	12,8	14,9	9,9
Ordinær utdanning	2,0	9,7	2,0	2,0	9,7	10,6
Annet	68,9	50,0	68,9	68,9	50,0	50,9
Alle	100	100	100	100	100	100
N	148	154	161	161	161	161
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid	1,5	5,8
Sysselsettingstiltak	0,5	2,9
Attføring	-	0,5
Kvalifiseringstiltak	8,6	14,0
Helt arbeidsløs	7,1	10,1	7,1	7,1	7,1	10,1
Ordinær utdanning	2,5	7,2	2,5	2,5	7,2	7,2
Annet	79,7	59,4	79,7	79,7	59,4	59,4
Alle	100	100	100	100	100	100
N	197	207	207	207	207	207
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid	1,9
Sysselsettingstiltak	-
Attføring	-
Kvalifiseringstiltak	12,6
Helt arbeidsløs	4,3
Ordinær utdanning	2,7
Annet	78,6
Alle	100
N	373

Vedleggstabell 10. Flyktninger fra Iran i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	19,6	21,6	24,5	21,7	21,9	22,3
Syssetsettingstiltak	3,2	3,7	4,0
Attføring	1,3	0,5	0,4
Kvalifiseringstiltak	13,7	9,7	9,0
Helt arbeidsløs	6,1	8,5	10,7	11,9	15,5	17,9
Ordinær utdanning	9,9	25,8	29,1	23,4	23,5	19,9
Annet	64,4	44,1	35,7	24,6	25,2	26,5
Alle	100	100	100	100	100	100
N	837	968	994	990	1016	1025
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		11,7	15,0	14,4	15,2	17,8
Syssetsettingstiltak	4,2	2,6	3,9
Attføring	0,7	1,0	1,1
Kvalifiseringstiltak	15,0	13,9	9,4
Helt arbeidsløs		5,1	5,5	10,2	13,9	15,0
Ordinær utdanning		10,5	22,6	22,7	23,1	23,3
Annet		72,8	56,9	32,7	30,3	29,5
Alle		100	100	100	100	100
N		925	1010	1020	1038	1057
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			7,2	8,1	10,8	14,9
Syssetsettingstiltak	5,1	4,1	4,0
Attføring	0,2	0,1	0,1
Kvalifiseringstiltak	17,5	12,9	11,5
Helt arbeidsløs			4,7	8,6	12,7	14,1
Ordinær utdanning			13,7	20,3	22,0	22,4
Annet			74,4	40,2	37,3	33,0
Alle			100	100	100	100
N			823	868	897	921
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				3,9	6,3	8,4
Syssetsettingstiltak				1,7	2,5	2,9
Attføring				0,2	0,2	0,4
Kvalifiseringstiltak				10,4	19,2	19,6
Helt arbeidsløs				3,9	7,8	9,6
Ordinær utdanning				5,2	13,9	18,4
Annet				74,7	50,0	40,7
Alle				100	100	100
N				483	510	521
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					1,7	3,2
Syssetsettingstiltak					0,7	3,2
Attføring					-	-
Kvalifiseringstiltak					11,7	21,0
Helt arbeidsløs					5,8	10,9
Ordinær utdanning					4,1	13,2
Annet					75,9	48,5
Alle					100	100
N					411	433
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						2,2
Syssetsettingstiltak						1,1
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						11,6
Helt arbeidsløs						4,7
Ordinær utdanning						3,6
Annet						76,8
Alle						100
N						276

Vedleggstabell 11. Flyktninger fra Sri Lanka i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	51,5	54,8	59,7	54,0	55,8	54,8
Syssetsettingstiltak	5,1	4,2	4,6
Attføring	0,4	1,1	1,3
Kvalifiseringstiltak	6,7	5,6	5,7
Helt arbeidsløs	5,7	11,2	11,4	15,1	15,8	17,0
Ordinær utdanning	3,7	5,8	8,2	4,7	2,7	2,2
Annet	39,1	28,2	20,7	14,0	14,7	14,3
Alle	100	100	100	100	100	100
N	437	447	449	450	448	454
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		50,7	55,3	51,0	54,6	59,5
Syssetsettingstiltak	7,9	4,8	4,4
Attføring	1,4	1,3	1,0
Kvalifiseringstiltak	6,4	6,4	6,1
Helt arbeidsløs		5,1	7,7	11,2	13,3	11,5
Ordinær utdanning		3,8	10,8	6,3	5,4	4,8
Annet		40,5	26,1	15,9	14,1	12,8
Alle		100	100	100	100	100
N		610	620	624	608	610
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			29,9	36,1	38,1	40,6
Syssetsettingstiltak	3,7	2,8	1,8
Attføring	-	0,3	0,6
Kvalifiseringstiltak	11,2	7,8	7,8
Helt arbeidsløs			8,3	8,1	14,7	9,6
Ordinær utdanning			4,8	14,0	8,1	10,4
Annet			57,0	26,8	28,1	29,3
Alle			100	100	100	100
N			314	321	320	335
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				33,0	38,4	44,2
Syssetsettingstiltak				3,4	7,1	4,4
Attføring				0,2	1,1	0,9
Kvalifiseringstiltak				13,3	8,2	6,6
Helt arbeidsløs				10,4	9,3	7,9
Ordinær utdanning				6,3	8,4	9,1
Annet				33,4	27,5	26,9
Alle				100	100	100
N				443	451	453
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					23,3	35,1
Syssetsettingstiltak					4,2	4,5
Attføring					0,2	0,4
Kvalifiseringstiltak					14,6	10,5
Helt arbeidsløs					11,7	8,5
Ordinær utdanning					5,6	8,1
Annet					40,4	32,9
Alle					100	100
N					480	484
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						24,7
Syssetsettingstiltak						1,3
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						9,8
Helt arbeidsløs						10,2
Ordinær utdanning						2,6
Annet						51,5
Alle						100
N						235

Vedleggstabell 12. Flyktninger fra Vietnam i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	5,4	14,6	15,7	9,9	15,3	17,0
Sysselsettingstiltak	2,1	3,2	4,0
Attføring	2,4	2,4	2,0
Kvalifiseringstiltak	12,3	18,2	13,5
Helt arbeidsløs	0,4	6,6	8,5	12,3	10,9	12,6
Ordinær utdanning	3,8	16,2	23,6	22,5	21,5	18,4
Annet	90,4	62,6	52,2	38,4	28,5	32,5
Alle	100	100	100	100	100	100
N	261	302	318	333	340	348
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		1,5	4,2	6,0	6,5	10,4
Sysselsettingstiltak	0,8	1,9	1,7
Attføring	1,0	1,6	1,1
Kvalifiseringstiltak	9,9	11,6	13,6
Helt arbeidsløs		1,2	3,3	6,8	7,3	8,0
Ordinær utdanning		0,8	22,0	27,6	29,5	24,3
Annet		96,5	70,5	47,8	41,5	40,9
Alle		100	100	100	100	100
N		481	572	604	627	646
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			0,9	2,2	3,9	7,1
Sysselsettingstiltak	0,8	1,4	1,7
Attføring	0,1	0,1	0,2
Kvalifiseringstiltak	11,3	14,1	15,6
Helt arbeidsløs			4,7	4,9	5,5	7,3
Ordinær utdanning			3,7	13,8	19,7	22,5
Annet			90,8	66,8	55,4	45,6
Alle			100	100	100	100
N			574	759	802	827
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				1,1	2,7	4,4
Sysselsettingstiltak				-	0,5	0,3
Attføring				-	-	-
Kvalifiseringstiltak				8,8	11,4	18,5
Helt arbeidsløs				1,7	4,0	4,9
Ordinær utdanning				0,8	15,3	23,1
Annet				87,6	66,0	48,8
Alle				100	100	100
N				524	594	611
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					1,1	2,5
Sysselsettingstiltak					0,2	-
Attføring					-	0,4
Kvalifiseringstiltak					11,2	25,3
Helt arbeidsløs					1,1	4,1
Ordinær utdanning					0,2	8,8
Annet					86,2	58,9
Alle					100	100
N					465	514
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						0,6
Sysselsettingstiltak						0,6
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						15,3
Helt arbeidsløs						4,0
Ordinær utdanning						2,1
Annet						77,4
Alle						100
N						477

Vedleggstabell 13. Flyktninger fra Etiopia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	29,6	32,8	31,7	23,4	33,3	29,9
Syssetsettingstiltak	-	1,5	-
Attføring	1,6	-	-
Kvalifiseringstiltak	7,8	7,6	6,0
Helt arbeidsløs	3,7	1,6	12,7	20,3	15,2	23,9
Ordinær utdanning	16,7	14,8	22,2	17,2	10,6	11,9
Annet	50,0	50,8	33,3	29,7	31,8	28,4
Alle	100	100	100	100	100	100
N	54	61	63	64	66	67
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		16,5	19,4	16,2	16,2	20,1
Syssetsettingstiltak	3,6	3,6	6,0
Attføring	1,0	1,0	2,5
Kvalifiseringstiltak	12,2	11,2	9,0
Helt arbeidsløs		4,3	8,7	9,1	14,2	15,1
Ordinær utdanning		14,9	27,0	19,3	17,8	14,6
Annet		64,4	44,9	38,6	36,0	32,7
Alle		100	100	100	100	100
N		188	196	197	197	199
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			4,5	7,5	10,2	13,6
Syssetsettingstiltak	2,8	3,5	4,3
Attføring	-	0,4	0,4
Kvalifiseringstiltak	16,5	14,2	13,2
Helt arbeidsløs			6,9	9,8	11,8	16,7
Ordinær utdanning			20,0	24,0	23,2	22,6
Annet			68,6	39,4	36,6	29,2
Alle			100	100	100	100
N			245	254	254	257
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				6,0	7,5	13,3
Syssetsettingstiltak				1,4	3,1	5,6
Attføring				-	0,4	0,9
Kvalifiseringstiltak				15,6	16,4	14,2
Helt arbeidsløs				6,4	11,9	10,3
Ordinær utdanning				12,4	19,0	23,2
Annet				58,3	41,6	32,6
Alle				100	100	100
N				218	226	233
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					2,4	8,7
Syssetsettingstiltak					0,6	0,6
Attføring					0,6	1,7
Kvalifiseringstiltak					20,7	15,7
Helt arbeidsløs					8,3	13,4
Ordinær utdanning					8,9	18,0
Annet					58,6	41,9
Alle					100	100
N					169	172
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						-
Syssetsettingstiltak						2,3
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						2,3
Helt arbeidsløs						9,3
Ordinær utdanning						11,6
Annet						74,4
Alle						100
N						43

Vedleggstabell 14. Flyktninger fra Somalia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	:	:	:	:	:	:
Sysselsettingstiltak	:	:	:
Attføring	:	:	:
Kvalifiseringstiltak	:	:	:
Helt arbeidsløs	:	:	:	:	:	:
Ordinær utdanning	:	:	:	:	:	:
Annet	:	:	:	:	:	:
Alle	100	100	100	100	100	100
N	14	12	14	14	14	14
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		14,0	14,8	12,2	14,9	16,3
Sysselsettingstiltak	2,9	1,6	4,4
Attføring	1,2	0,8	1,2
Kvalifiseringstiltak	9,0	13,7	10,8
Helt arbeidsløs		5,7	9,1	12,7	10,9	14,3
Ordinær utdanning		12,3	18,5	10,6	10,1	11,6
Annet		68,0	57,6	51,4	48,0	41,4
Alle		100	100	100	100	100
N		228	243	245	248	251
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			4,0	5,5	7,5	9,2
Sysselsettingstiltak	1,7	2,0	2,4
Attføring	0,7	1,4	1,0
Kvalifiseringstiltak	17,6	17,7	14,7
Helt arbeidsløs			4,3	9,0	7,5	11,6
Ordinær utdanning			13,3	16,6	17,0	17,8
Annet			78,4	48,8	46,9	43,2
Alle			100	100	100	100
N			278	289	294	292
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				2,6	5,9	5,7
Sysselsettingstiltak				1,6	3,1	3,0
Attføring				-	-	0,3
Kvalifiseringstiltak				23,0	18,9	15,7
Helt arbeidsløs				8,0	9,0	11,7
Ordinær utdanning				8,3	14,2	19,9
Annet				56,5	48,9	43,7
Alle				100	100	100
N				313	323	332
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					2,9	5,8
Sysselsettingstiltak					1,1	0,3
Attføring					-	-
Kvalifiseringstiltak					14,7	16,2
Helt arbeidsløs					5,5	10,3
Ordinær utdanning					5,9	16,8
Annet					69,9	50,5
Alle					100	100
N					272	291
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						1,7
Sysselsettingstiltak						0,6
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						17,1
Helt arbeidsløs						8,5
Ordinær utdanning						5,5
Annet						66,7
Alle						100
N						363

Vedleggstabell 15. Flyktninger fra Chile i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter aktivitet i mai i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	39,0	44,5	46,4	44,7	45,0	42,3
Sysselsettingstiltak	2,8	2,8	3,1
Attføring	1,3	1,1	0,8
Kvalifiseringstiltak	9,3	6,4	6,7
Helt arbeidsløs	4,4	7,2	12,7	11,9	12,6	11,5
Ordinær utdanning	4,7	8,3	10,5	6,5	9,0	8,4
Annet	52,0	40,0	30,3	23,5	23,1	27,0
Alle	100	100	100	100	100	100
N	408	445	455	463	467	477
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		33,5	37,5	37,3	39,3	39,1
Sysselsettingstiltak	4,7	3,2	3,0
Attføring	0,9	0,7	0,5
Kvalifiseringstiltak	12,4	11,3	9,1
Helt arbeidsløs		7,1	8,4	8,7	12,4	13,7
Ordinær utdanning		6,2	10,7	9,3	11,0	10,8
Annet		53,2	43,4	26,8	22,1	23,7
Alle		100	100	100	100	100
N		660	680	702	710	729
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			25,6	26,1	29,6	33,7
Sysselsettingstiltak	5,5	4,4	5,8
Attføring	0,3	0,5	0,4
Kvalifiseringstiltak	21,1	18,6	14,4
Helt arbeidsløs			6,8	9,8	13,3	13,3
Ordinær utdanning			11,1	7,3	9,9	8,7
Annet			56,5	29,9	23,6	23,7
Alle			100	100	100	100
N			882	907	925	945
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				22,2	26,9	30,0
Sysselsettingstiltak				4,7	4,8	4,3
Attføring				-	0,3	0,3
Kvalifiseringstiltak				19,0	19,4	13,2
Helt arbeidsløs				8,2	10,9	12,9
Ordinær utdanning				3,6	8,5	13,2
Annet				42,3	29,3	26,1
Alle				100	100	100
N				279	294	303
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					17,8	18,0
Sysselsettingstiltak					-	2,0
Attføring					-	-
Kvalifiseringstiltak					11,1	20,0
Helt arbeidsløs					4,4	2,0
Ordinær utdanning					8,9	10,0
Annet					57,8	48,0
Alle					100	100
N					45	50
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						:
Sysselsettingstiltak						:
Attføring						:
Kvalifiseringstiltak						:
Helt arbeidsløs						:
Ordinær utdanning						:
Annet						:
Alle						100
N						21

Vedleggstabell 16. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter kjønn og mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Menn						
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	61,0	67,1	62,6	57,7	53,6	50,9
Mottar ikke sosialhjelp	39,0	32,9	37,4	42,3	46,4	49,1
Alle	100	100	100	100	100	100
N	1768	1952	1992	2005	2028	2046
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		67,6	69,3	62,7	61,1	57,0
Mottar ikke sosialhjelp		32,4	30,7	37,3	38,9	43,0
Alle		100	100	100	100	100
N		2802	2944	2987	3016	3060
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			78,1	72,8	70,0	66,7
Mottar ikke sosialhjelp			21,9	27,2	30,0	33,3
Alle			100	100	100	100
N			2691	2838	2916	2961
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				73,4	68,9	68,0
Mottar ikke sosialhjelp				26,6	31,1	32,0
Alle				100	100	100
N				1948	2039	2098
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					80,0	79,0
Mottar ikke sosialhjelp					20,0	21,0
Alle					100	100
N					1677	1744
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						85,8
Mottar ikke sosialhjelp						14,2
Alle						100
N						1246

Vedleggstabell 16 (forts.). Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter kjønn og mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Kvinner						
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	22,3	26,6	28,2	28,8	28,7	30,2
Mottar ikke sosialhjelp	77,7	73,4	71,8	71,2	71,3	69,8
Alle	100	100	100	100	100	100
N	668	749	780	791	811	832
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		26,8	32,8	33,1	33,4	32,9
Mottar ikke sosialhjelp		73,2	67,2	66,9	66,6	67,1
Alle		100	100	100	100	100
N		1257	1384	1426	1456	1495
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			32,0	34,7	35,8	33,8
Mottar ikke sosialhjelp			68,0	65,3	64,2	66,2
Alle			100	100	100	100
N			1573	1747	1794	1852
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				34,8	35,1	34,7
Mottar ikke sosialhjelp				65,2	64,9	65,3
Alle				100	100	100
N				1264	1355	1385
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					34,2	35,6
Mottar ikke sosialhjelp					65,8	64,4
Alle					100	100
N					1028	1091
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						34,6
Mottar ikke sosialhjelp						65,4
Alle						100
N						939

Vedleggstabell 17. Flyktninger fra Øst-Europa i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	36,8	34,3	28,3	27,3	27,9	27,0
Mottar ikke sosialhjelp	63,2	65,7	71,7	72,7	72,1	73,0
Alle	100	100	100	100	100	100
N	95	102	106	110	111	111
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		45,0	41,6	36,6	38,8	36,2
Mottar ikke sosialhjelp		55,0	58,4	63,4	61,2	63,8
Alle		100	100	100	100	100
N		222	233	235	242	243
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			48,9	41,7	42,5	39,8
Mottar ikke sosialhjelp			51,1	58,3	57,5	60,2
Alle			100	100	100	100
N			354	369	374	379
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				48,4	43,3	45,0
Mottar ikke sosialhjelp				51,6	56,7	55,0
Alle				100	100	100
N				186	194	200
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					51,4	42,6
Mottar ikke sosialhjelp					48,6	57,4
Alle					100	100
N					177	183
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						57,4
Mottar ikke sosialhjelp						42,6
Alle						100
N						129

Vedleggstabell 18. Flyktninger fra Asia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	52,9	58,8	56,3	53,8	49,3	48,1
Mottar ikke sosialhjelp	47,1	41,2	43,7	46,2	50,7	51,9
Alle	100	100	100	100	100	100
N	1796	2009	2060	2070	2106	2134
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		56,8	60,0	55,0	54,3	51,6
Mottar ikke sosialhjelp		43,2	40,0	45,0	45,7	48,4
Alle		100	100	100	100	100
N		2601	2811	2866	2905	2960
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			59,6	58,2	57,9	56,6
Mottar ikke sosialhjelp			40,4	41,8	42,1	43,4
Alle			100	100	100	100
N			2361	2618	2711	2790
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				55,8	54,1	52,6
Mottar ikke sosialhjelp				44,2	45,9	47,4
Alle				100	100	100
N				2045	2186	2238
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					61,5	60,6
Mottar ikke sosialhjelp					38,5	39,4
Alle					100	100
N					1929	2026
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						60,7
Mottar ikke sosialhjelp						39,3
Alle						100
N						1538

Vedleggstabell 19. Flyktninger fra Afrika i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	55,2	60,9	58,3	53,2	53,1	51,0
Mottar ikke sosialhjelp	44,8	39,1	41,7	46,8	46,9	49,0
Alle	100	100	100	100	100	100
N	125	133	139	141	143	143
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		64,1	65,0	63,9	61,2	57,0
Mottar ikke sosialhjelp		35,9	35,0	36,1	38,8	43,0
Alle		100	100	100	100	100
N		563	589	595	600	607
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			71,6	67,8	68,2	66,8
Mottar ikke sosialhjelp			28,4	32,2	31,8	33,2
Alle			100	100	100	100
N			637	659	664	663
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				69,6	67,6	69,5
Mottar ikke sosialhjelp				30,4	32,4	30,5
Alle				100	100	100
N				670	688	708
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					72,7	77,4
Mottar ikke sosialhjelp					27,3	22,6
Alle					100	100
N					532	554
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						75,7
Mottar ikke sosialhjelp						24,3
Alle						100
N						485

Vedleggstabell 20. Flyktninger fra Sør- og Mellom-Amerika i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	41,2	46,4	42,2	34,9	36,5	33,1
Mottar ikke sosialhjelp	58,8	53,6	57,8	65,1	63,5	66,9
Alle	100	100	100	100	100	100
N	420	457	467	475	479	490
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		43,2	47,1	42,4	40,3	36,8
Mottar ikke sosialhjelp		56,8	52,9	57,6	59,7	63,2
Alle		100	100	100	100	100
N		673	695	717	725	745
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			62,6	58,5	52,2	43,8
Mottar ikke sosialhjelp			37,4	41,5	47,8	56,2
Alle			100	100	100	100
N			912	939	961	981
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				55,0	45,4	43,3
Mottar ikke sosialhjelp				45,0	54,6	56,7
Alle				100	100	100
N				311	326	337
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					43,3	43,1
Mottar ikke sosialhjelp					56,7	56,9
Alle					100	100
N					67	72
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						57,6
Mottar ikke sosialhjelp						42,4
Alle						100
N						33

Vedleggstabell 21. Flyktninger fra tidligere Jugoslavia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	:	:	:	:	:	:
Mottar ikke sosialhjelp	:	:	:	:	:	:
Alle	100	100	100	100	100	100
N	20	20	20	22	22	22
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		47,5	41,7	36,4	47,0	41,4
Mottar ikke sosialhjelp		52,5	58,3	63,6	53,0	58,6
Alle		100	100	100	100	100
N		118	127	129	132	133
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			51,8	48,5	50,2	45,4
Mottar ikke sosialhjelp			48,2	51,5	49,8	54,6
Alle			100	100	100	100
N			255	262	265	269
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				56,1	57,7	58,0
Mottar ikke sosialhjelp				43,9	42,3	42,0
Alle				100	100	100
N				107	111	112
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					53,7	42,9
Mottar ikke sosialhjelp					46,3	57,1
Alle					100	100
N					136	140
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						56,4
Mottar ikke sosialhjelp						43,6
Alle						100
N						94

Vedleggstabell 22. Flyktninger fra Tyrkia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	67,2	76,5	70,3	60,9	61,9	64,3
Mottar ikke sosialhjelp	32,8	23,5	29,7	39,1	38,1	35,7
Alle	100	100	100	100	100	100
N	122	136	138	138	139	140
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		54,2	57,9	45,2	55,2	49,8
Mottar ikke sosialhjelp		45,8	42,1	54,8	44,8	50,2
Alle		100	100	100	100	100
N		179	190	197	201	205
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			60,7	51,6	59,4	55,1
Mottar ikke sosialhjelp			39,3	48,4	40,6	44,9
Alle			100	100	100	100
N			214	223	229	236
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				34,3	36,4	33,5
Mottar ikke sosialhjelp				65,7	63,6	66,5
Alle				100	100	100
N				143	154	164
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					31,9	27,6
Mottar ikke sosialhjelp					68,1	72,4
Alle					100	100
N					69	76
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						27,0
Mottar ikke sosialhjelp						73,0
Alle						100
N						37

Vedleggstabell 23. Flyktninger fra Irak i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	41,9	68,1	62,5	55,6	62,5	60,8
Mottar ikke sosialhjelp	58,1	31,9	37,5	44,4	37,5	39,2
Alle	100	100	100	100	100	100
N	62	69	72	72	72	74
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		66,0	69,3	66,7	64,8	57,3
Mottar ikke sosialhjelp		34,0	30,7	33,3	35,2	42,7
Alle		100	100	100	100	100
N		147	153	156	159	164
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			79,6	76,4	73,6	73,2
Mottar ikke sosialhjelp			20,4	23,6	26,4	26,8
Alle			100	100	100	100
N			113	123	125	127
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				60,8	67,5	70,2
Mottar ikke sosialhjelp				39,2	32,5	29,8
Alle				100	100	100
N				148	154	161
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					72,1	73,9
Mottar ikke sosialhjelp					27,9	26,1
Alle					100	100
N					197	207
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						71,6
Mottar ikke sosialhjelp						28,4
Alle						100
N						373

Vedleggstabell 24. Flyktninger fra Iran i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	56,0	62,6	60,5	59,0	53,7	53,6
Mottar ikke sosialhjelp	44,0	37,4	39,5	41,0	46,3	46,4
Alle	100	100	100	100	100	100
N	837	968	994	990	1016	1025
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		61,2	66,8	63,3	62,3	59,3
Mottar ikke sosialhjelp		38,8	33,2	36,7	37,7	40,7
Alle		100	100	100	100	100
N		925	1010	1020	1038	1057
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			65,7	64,5	65,1	62,1
Mottar ikke sosialhjelp			34,3	35,5	34,9	37,9
Alle			100	100	100	100
N			823	868	897	921
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				66,3	66,7	67,4
Mottar ikke sosialhjelp				33,7	33,3	32,6
Alle				100	100	100
N				483	510	521
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					66,9	68,1
Mottar ikke sosialhjelp					33,1	31,9
Alle					100	100
N					411	433
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						59,1
Mottar ikke sosialhjelp						40,9
Alle						100
N						276

Vedleggstabell 25. Flyktninger fra Sri Lanka i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	56,5	51,5	46,3	40,0	35,3	28,2
Mottar ikke sosialhjelp	43,5	48,5	53,7	60,0	64,7	71,8
Alle	100	100	100	100	100	100
N	437	447	449	450	448	454
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		57,0	55,5	46,3	37,7	33,8
Mottar ikke sosialhjelp		43,0	44,5	53,7	62,3	66,2
Alle		100	100	100	100	100
N		610	620	624	608	610
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			39,5	34,0	30,0	28,7
Mottar ikke sosialhjelp			60,5	66,0	70,0	71,3
Alle			100	100	100	100
N			314	321	320	335
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				48,1	37,9	30,2
Mottar ikke sosialhjelp				51,9	62,1	69,8
Alle				100	100	100
N				443	451	453
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					52,7	43,0
Mottar ikke sosialhjelp					47,3	57,0
Alle					100	100
N					480	484
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						50,6
Mottar ikke sosialhjelp						49,4
Alle						100
N						235

Vedleggstabell 26. Flyktninger fra Vietnam i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	36,8	51,3	53,5	59,8	50,0	52,0
Mottar ikke sosialhjelp	63,2	48,7	46,5	40,2	50,0	48,0
Alle	100	100	100	100	100	100
N	261	302	318	333	340	348
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		46,2	54,5	53,0	55,5	56,0
Mottar ikke sosialhjelp		53,8	45,5	47,0	44,5	44,0
Alle		100	100	100	100	100
N		481	572	604	627	646
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			60,3	61,4	61,0	61,9
Mottar ikke sosialhjelp			39,7	38,6	39,0	38,1
Alle			100	100	100	100
N			574	759	802	827
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				59,0	59,4	60,1
Mottar ikke sosialhjelp				41,0	40,6	39,9
Alle				100	100	100
N				524	594	611
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					62,4	66,3
Mottar ikke sosialhjelp					37,6	33,7
Alle					100	100
N					465	514
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						61,6
Mottar ikke sosialhjelp						38,4
Alle						100
N						477

Vedleggstabell 27. Flyktninger fra Etiopia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	61,1	63,9	65,1	51,6	54,5	55,2
Mottar ikke sosialhjelp	38,9	36,1	34,9	48,4	45,5	44,8
Alle	100	100	100	100	100	100
N	54	61	63	64	66	67
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		69,1	73,5	68,5	68,5	60,3
Mottar ikke sosialhjelp		30,9	26,5	31,5	31,5	39,7
Alle		100	100	100	100	100
N		188	196	197	197	199
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			76,3	71,3	74,4	71,2
Mottar ikke sosialhjelp			23,7	28,7	25,6	28,8
Alle			100	100	100	100
N			245	254	254	257
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				71,6	73,5	70,8
Mottar ikke sosialhjelp				28,4	26,5	29,2
Alle				100	100	100
N				218	226	233
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					76,3	83,1
Mottar ikke sosialhjelp					23,7	16,9
Alle					100	100
N					169	172
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						67,4
Mottar ikke sosialhjelp						32,6
Alle						100
N						43

Vedleggstabell 28. Flyktninger fra Somalia i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	:	:	:	:	:	:
Mottar ikke sosialhjelp	:	:	:	:	:	:
Alle	100	100	100	100	100	100
N	14	12	14	14	14	14
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		60,1	65,4	67,8	62,5	61,4
Mottar ikke sosialhjelp		39,9	34,6	32,2	37,5	38,6
Alle		100	100	100	100	100
N		228	243	245	248	251
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			74,1	74,7	71,4	71,2
Mottar ikke sosialhjelp			25,9	25,3	28,6	28,8
Alle			100	100	100	100
N			278	289	294	292
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				73,2	67,2	74,7
Mottar ikke sosialhjelp				26,8	32,8	25,3
Alle				100	100	100
N				313	323	332
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					73,2	76,3
Mottar ikke sosialhjelp					26,8	23,7
Alle					100	100
N					272	291
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						76,6
Mottar ikke sosialhjelp						23,4
Alle						100
N						363

Vedleggstabell 29. Flyktninger fra Chile i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Bosettingskull 1987						
Mottar sosialhjelp	40,2	42,8	41,3	34,6	36,0	32,5
Mottar ikke sosialhjelp	59,8	54,2	58,7	65,4	64,0	67,5
Alle	100	100	100	100	100	100
N	408	445	455	463	467	477
Bosettingskull 1988						
Mottar sosialhjelp		42,7	46,8	42,2	40,3	36,6
Mottar ikke sosialhjelp		57,3	53,2	57,8	59,7	63,4
Alle		100	100	100	100	100
N		660	680	702	710	729
Bosettingskull 1989						
Mottar sosialhjelp			62,6	58,3	52,1	44,0
Mottar ikke sosialhjelp			37,4	41,7	47,9	56,0
Alle			100	100	100	100
N			882	907	925	945
Bosettingskull 1990						
Mottar sosialhjelp				54,5	43,2	41,9
Mottar ikke sosialhjelp				45,5	56,8	58,1
Alle				100	100	100
N				279	294	303
Bosettingskull 1991						
Mottar sosialhjelp					68,9	66,0
Mottar ikke sosialhjelp					31,1	34,0
Alle					100	100
N					45	50
Bosettingskull 1992						
Mottar sosialhjelp						:
Mottar ikke sosialhjelp						:
Alle						100
N						21

Vedleggstabell 30. Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993 og etter aktivitet i mai samme år. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Mottar ikke sosialhjelp						
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	29,4	39,1	45,1	43,5	45,3	46,5
Syssestettingstiltak	2,6	2,3	3,4
Attføring	1,0	1,1	0,9
Kvalifiseringstiltak	6,2	6,1	4,7
Helt arbeidsløs	3,3	5,8	7,2	9,5	10,3	9,6
Ordinær utdanning	5,4	12,4	16,7	12,1	13,0	11,1
Annet	62,0	42,7	31,0	25,1	21,9	23,8
Alle	100	100	100	100	100	100
N	1209	1192	1305	1411	1518	1586
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid	24,4	33,3	34,3	36,4	40,2
Syssestettingstiltak	3,0	2,4	2,5
Attføring	1,1	1,3	1,0
Kvalifiseringstiltak	6,5	7,5	6,7
Helt arbeidsløs	4,4	5,2	6,3	7,6	7,8
Ordinær utdanning	5,5	13,1	11,7	12,5	11,3
Annet	65,7	48,4	37,0	32,2	30,4
Alle	100	100	100	100	100
N	1829	1834	2068	2143	2319
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid	17,6	23,3	26,9	31,5
Syssestettingstiltak	3,1	2,6	2,9
Attføring	0,4	0,6	0,5
Kvalifiseringstiltak	10,3	8,9	8,8
Helt arbeidsløs	4,0	5,1	7,6	7,2
Ordinær utdanning	9,6	12,3	13,4	12,6
Annet	68,8	45,6	39,9	36,5
Alle	100	100	100	100
N	1658	1912	2026	2211
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid	16,4	22,1	29,0
Syssestettingstiltak	1,6	2,0	2,2
Attføring	0,1	0,4	0,4
Kvalifiseringstiltak	8,3	10,0	9,7
Helt arbeidsløs	4,6	6,1	5,1
Ordinær utdanning	5,0	11,0	12,8
Annet	64,0	48,3	40,7
Alle	100	100	100
N	1343	1514	1577
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid	11,0	16,9
Syssestettingstiltak	1,2	2,1
Attføring	0,1	0,2
Kvalifiseringstiltak	6,1	12,0
Helt arbeidsløs	4,1	4,4
Ordinær utdanning	4,4	10,7
Annet	73,2	53,8
Alle	100	100
N	1011	1070
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid	6,2
Syssestettingstiltak	0,8
Attføring	0,1
Kvalifiseringstiltak	7,7
Helt arbeidsløs	4,0
Ordinær utdanning	3,9
Annet	77,2
Alle	100
N	791

Vedleggstabell 30 (forts.). Flyktninger i alder 16-74 år (pr. 31.12. i det enkelte observasjonsår), etter mottak av økonomisk sosialhjelp i observasjonsårene 1988-1993 og etter aktivitet i mai samme år. Bosettingskull 1987-1992. Prosent

Aktivitet	Observasjonsår					
	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Mottar sosialhjelp						
Bosettingskull 1987						
Ordinært arbeid	30,8	28,9	27,3	19,7	19,2	15,2
Syssestellingstiltak	4,2	4,6	4,6
Attføring	1,6	0,8	0,9
Kvalifiseringstiltak	14,5	12,4	12,0
Helt arbeidsløs	6,5	10,5	15,3	16,7	19,6	24,5
Ordinær utdanning	8,2	18,0	20,2	17,2	16,7	14,9
Annet	54,4	42,6	37,2	26,1	26,6	27,9
Alle	100	100	100	100	100	100
N	1227	1509	1467	1385	1321	1292
Bosettingskull 1988						
Ordinært arbeid		23,3	22,6	16,7	15,9	15,3
Syssestellingstiltak	5,1	3,6	4,7
Attføring	0,9	0,9	0,8
Kvalifiseringstiltak	15,2	13,9	12,5
Helt arbeidsløs		7,1	10,9	15,2	19,8	20,1
Ordinær utdanning		8,4	17,5	16,8	17,3	17,3
Annet		61,3	49,0	30,1	28,5	29,4
Alle		100	100	100	100	100
N		2230	2494	2345	2329	2236
Bosettingskull 1989						
Ordinært arbeid			14,8	12,3	12,5	13,6
Syssestellingstiltak	4,3	4,2	4,1
Attføring	0,6	0,6	0,8
Kvalifiseringstiltak	17,8	17,0	15,3
Helt arbeidsløs			9,0	12,6	15,7	18,4
Ordinær utdanning			10,0	12,3	14,8	16,5
Annet			66,2	40,1	35,3	31,2
Alle			100	100	100	100
N			2606	2673	2684	2602
Bosettingskull 1990						
Ordinært arbeid				8,8	9,1	9,3
Syssestellingstiltak				3,1	4,3	3,8
Attføring				0,2	0,4	0,6
Kvalifiseringstiltak				18,8	18,7	17,4
Helt arbeidsløs				9,6	12,8	14,3
Ordinær utdanning				5,2	12,1	17,7
Annet				54,2	42,7	36,9
Alle				100	100	100
N				1869	1880	1906
Bosettingskull 1991						
Ordinært arbeid					5,5	8,3
Syssestellingstiltak					1,5	2,4
Attføring					0,2	0,6
Kvalifiseringstiltak					17,1	21,2
Helt arbeidsløs					9,0	12,4
Ordinær utdanning					4,0	10,3
Annet					62,6	44,8
Alle					100	100
N					1694	1765
Bosettingskull 1992						
Ordinært arbeid						4,7
Syssestellingstiltak						1,2
Attføring						-
Kvalifiseringstiltak						16,5
Helt arbeidsløs						7,5
Ordinær utdanning						3,0
Annet						67,1
Alle						100
N						1394

Regler for gruppering av aktiviteter¹

Følgende kombinasjoner av aktiviteter kan oppstå når ulike registre koples sammen:

1. I ordinært arbeid og helt ledig på samme tidspunkt
2. I ordinært arbeid og på tiltak på samme tidspunkt
3. I ordinært arbeid og under utdanning på samme tidspunkt
4. I ordinært arbeid, helt ledig og under utdanning på samme tidspunkt
5. I ordinært arbeid, på tiltak og under utdanning på samme tidspunkt
6. På tiltak og under utdanning på samme tidspunkt
7. Helt ledig og under utdanning på samme tidspunkt

Nedenfor presenteres regler for å avgjøre hvordan slike kombinasjoner skal håndteres.

Kombinasjon 1: I ordinært arbeid og helt ledig på samme tidspunkt

Denne kombinasjonen skal i prinsippet ikke være mulig fordi den ikke er tillatt. Årsakene til at vi får slike kombinasjoner kan være at referansetidspunktene for de to aktivitetene er noe forskjellige eller at meldingsgangen inn og ut av registrene varierer. Det kan også tenkes at en del personer faktisk er arbeidstaker og helt ledig samtidig, selv om det er ulovlig. Arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende behandles separat. For selvstendige vet vi bare at disse har vært dette i løpet av året, mens arbeidstakerne er definert på en gitt referansedato i mai.

Regel:

Selvstendig næringsdrivende i kombinasjon med helt ledig klassifiseres som helt ledige fordi dette gir en datert status. Ulempen er selvfølgelig at vi mister informasjon om en del som har vært selvstendige. Dette utgjør relativt få personer.

For *arbeidstakere* i kombinasjon med helt ledig bruker vi startdato for arbeidstaker- og ledighetsforholdene for å klassifisere personen. Hvis ledighetsforholdet starter etter arbeidstakerforholdet, klassifiseres personen som helt ledig. Hvis arbeidstakerforholdet starter etter ledighetsforholdet, klassifiseres personen som arbeidstaker. Hvis startdatoene er like (samme dag), klassifiseres personen som helt ledig.

Kombinasjon 2: I ordinært arbeid og på tiltak på samme tidspunkt

Denne kombinasjonen er fullt mulig for en del tiltak fordi disse kan være registrert som et arbeidstakerforhold i arbeidstakerregisteret.

Regel:

Selvstendige i kombinasjon med tiltak klassifiseres som enten på sysselsettingstiltak, attføring eller kvalifiseringstiltak.

For *arbeidstakere* i kombinasjon med tiltak velges følgende:

- i) Personer på sysselsettingstiltak eller attføring grupperes som personer på sysselsettingstiltak eller attføring.
- ii) For personer på kvalifiseringstiltak brukes opplysninger om startdato for arbeidstaker- og tiltaksforholdet. Hvis arbeidstaker-startdatoen er den siste, regnes personene som arbeidstakere. Hvis tiltaksstartdatoen er den siste, klassifiseres personene som personer på kvalifiseringstiltak. Hvis startdatoene er like, klassifiseres personene under kvalifiseringstiltak.

¹ Dette er en revidert utgave av et notat utarbeidet som vedlegg til prosjektet "Sosialhjelpsmottakere og arbeidsmarkedet" (Lund og Kjelsrud 1995a).

Kombinasjon 3: I ordinært arbeid og under ordinær utdanning på samme tidspunkt

Dette er en kombinasjon som er fullt mulig.

Regel:

Selvstendige i kombinasjon med igangværende utdanning klassifiseres som igangværende utdanning. Opplysninger om selvstendig næringsdrivende kommer ikke med.

Arbeidstakere som arbeider heltid (30 timer og mer i uken), grupperes som arbeidstakere. Opplysninger om igangværende utdanning for denne gruppen tas ikke med. Arbeidstakere som arbeider deltid (4-29 timer i uken), grupperes også som arbeidstakere, men opplysningene om igangværende utdanning tas med som en undergruppe. I nærværende prosjekt er denne undergruppen ikke vist i tabellene.

Kombinasjon 4: I ordinært arbeid, helt ledig og under ordinær utdanning på samme tidspunkt**Regel:**

Selvstendige i kombinasjon med helt ledig og under utdanning klassifiseres som helt ledige. Utdanningsopplysningene kommer ikke med.

Personer som er *arbeidstakere* i kombinasjon med helt ledig og under utdanning, klassifiseres enten som arbeidstakere eller helt ledige ut fra startdatoene. Klassifiseres personen som arbeidstaker, tas utdanningsopplysningene med hvis vedkommende arbeider deltid. For personer som klassifiseres som helt ledig, tas ikke utdanningsopplysningene med.

Kombinasjon 5: I ordinært arbeid, på tiltak og under ordinær utdanning på samme tidspunkt**Regel:**

Selvstendige i kombinasjon med tiltak og utdanningsaktivitet klassifiseres som enten på sysselsettingstiltak, attføring eller kvalifiseringstiltak. Utdanningsopplysningene kommer ikke med.

Personer som er *arbeidstaker* i kombinasjon med tiltak og utdanningsaktivitet, klassifiseres enten som arbeidstaker, på sysselsettingstiltak, på attføring eller på kvalifiseringstiltak. For å klassifisere personen som arbeidstaker eller på kvalifiseringstiltak, brukes startdatoer. Klassifiseres personen som arbeidstaker, tas utdanningsopplysningene med hvis han jobber deltid.

Kombinasjon 6: På tiltak og under ordinær utdanning på samme tidspunkt

Denne kombinasjonen er fullt mulig for de som går på kvalifiseringstiltak (arbeidsmarkedskurs), fordi arbeidsmarkedskurs over en viss varighet registreres som egen utdanning i utdanningsregisteret.

Regel:

- i) Personer på sysselsettingstiltak grupperes under sysselsettingstiltak. Utdanningsopplysningene kommer ikke med i grupperingen.
- ii) Personer på kvalifiseringstiltak grupperes under kvalifiseringstiltak.

Alternativt opplegg: Det ville vært mulig å bruke startdatoer ved grupperingen. Dette er ikke gjort fordi det er så få kombinasjoner av tiltak (utenom arbeidsmarkedskurs) og utdanning, og fordi vi antar at tiltaksopplysningene i hovedsak er den mest riktige daterte aktiviteten.

Kombinasjon 7: Helt ledig og under ordinær utdanning på samme tidspunkt

Dette er en kombinasjon som bare skal være mulig for dem som ikke mottar dagpenger som arbeidsledig.

Regel:

Vi grupperer alle som helt ledige. Vi velger dette opplegget ut fra at aktiviteten helt ledig skal prioriteres foran aktiviteten utdanning, ifølge det foreslåtte opplegget for inndeling av aktiviteter. En annen ting som taler for dette, er at det ved referansetidspunktet (mai) er mest sannsynlig at en del dobbelttelling skyldes at personer faktisk har avsluttet utdanningen og så meldt seg ledig. Det motsatte er ikke like sannsynlig.

Kommuner som ikke har levert oppgaver til sosialstatistikken i tidsrommet 1988-1993

Kommuner som ikke leverte oppgaver i 1988

0111 Hvaler
0118 Aremark
0219 Bærum
0604 Kongsberg
0619 Ål
0805 Porsgrunn
0834 Vinje
0914 Tvedestrand
0941 Bykle
1002 Mandal
1119 Hå
1222 Fitjar
1430 Gaular
1520 Ørsta
1919 Gratangen

Kommuner som ikke leverte oppgaver i 1989

0111 Hvaler
0216 Nesodden
0616 Nes
1222 Fitjar
1520 Ørsta
1627 Bjugn
1749 Flatanger
1833 Rana
1919 Gratangen

Alle kommuner leverte oppgaver i 1990

Kommuner som ikke leverte oppgaver i 1991

0701 Borre
1816 Vevelstad
0304 Sagene distrikt (distrikt 19) i bydel Sagene/Torshov i Oslo

Kommuner som ikke leverte oppgaver i 1992

0728 Lardal
1502 Molde
1520 Ørsta
1816 Vevelstad

Kommuner som ikke leverte oppgaver i 1993

0103 Fredrikstad
2012 Alta

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter

Recent publications in the series Reports

- 95/17 J.E. Lystad: Camping i Norge 1984-1994. 1995. 80s. 95 kr. ISBN 82-537-4170-7
- 95/18 T. Bye, T.A. Johnsen og M.I. Hansen: Tilbud og etterspørsel av elektrisk kraft til 2020: Nasjonale og regionale framskrivinger. 1995. 37s. 80 kr. ISBN 82-537-4171-5
- 95/19 M.W. Arneberg, H.A. Gravningsmyhr, K. Hansen, N. Langbraaten, B. Lian og T.O. Thoresen: LOTTE – en mikrosimuleringsmodell for beregning av skatter og trygder. 1995. 66s. 95 kr. ISBN 82-537-4173-1
- 95/20 R.H. Kitterød: Tid nok, - men hva så? Tidsbruk og tidsopplevelse blant langtidsarbeidsledige. 1995. 123s. 110 kr. ISBN 82-537-4177-4
- 95/21 N. Keilman and H. Brunborg: Household Projections for Norway, 1990-2020 Part I: Macrosimulations. 1995. 82s. 95 kr. ISBN 82-537-4178-2
- 95/22 R.H. Kitterød: Tidsbruk og arbeidsdeling blant norske og svenske foreldre. 1995. 100s. 110 kr. ISBN 82-537-4179-0
- 95/23 H. Rudlang: Bruk av edb i skolen 1995. 1995. 77s. 95 kr. ISBN 82-537-4181-2
- 95/24 L. Brubakk, M. Aaserud, W. Pellekaan and F. von Ostvoorn: SEEM - An Energy Demand Model for Western Europe. 1995. 66s. 95 kr. ISBN 82-537-4185-5
- 95/25 H. Lurås: Framskrivning av miljøindikatorer. 1995. 30s. 80 kr. ISBN 82-537-4186-3
- 95/26 G. Frengen, F. Foyen and R. Ragnarsøn: Innovation in Norwegian Manufacturing and Oil Extraction in 1992. 1995. 93s. 95 kr. ISBN 82-537-4189-8
- 95/27 K.H. Alfsen, B.M. Larsen og H. Vennemo: Bærekraftig økonomi? Noen alternative modellscenarier for Norge mot år 2030. 1995. 62s. 95 kr. ISBN 82-537-4190-1
- 95/28 L.S. Stambøl: Flytting og arbeidsstyrken: Flyttetilbøyelighet og flyttemønster hos arbeidsledige og sysselsatte i perioden 1988-1993. 1995. 66s. 95 kr. ISBN 82-537-4193-6
- 95/29 G. Dahl, E. Flittig, J. Lajord og D. Fredriksen: Trygd og velferd. 1995. 91s. 95 kr. ISBN 82-537-4198-7
- 95/30 T. Skjerpen: Seasonal Adjustment of First Time Registered New Passenger Cars in Norway by Structural Time Series Analysis. 1995. 35s. 80 kr. ISBN 82-537-4200-2
- 95/31 A. Bruvoll og K. Ibenholt: Norske avfallsmengder etter årtusenskiftet. 1995. 41s. 80 kr. ISBN 82-537-4208-8
- 95/32 S. Blom: Innvandrere og bokonsentrasjon i Oslo. 1995. 125s. 95 kr. ISBN 82-537-4211-8
- 95/33 T.A. Johnsen og B.M. Larsen: Kraftmarkedsmodell med energi- og effektdimensjon. 1995. 54s. 95 kr. ISBN 82-537-4212-6
- 95/34 F. R. Aune: Virkninger på de nordiske energimarkedene av en svensk kjernekraftutfasing. 1995. 58s. 95 kr. ISBN 82-537-4213-4
- 95/35 M.S. Bjerkseth: Engroshandelen i Norge 1985-1992. 1995. 43s. 95 kr. ISBN 82-537-4214-2
- 95/36 T. Kornstad: Vridninger i lønnstakernes relative brukerpriser på bolig, ikke-varige goder og fritid 1985/86 til 1992/93. 1995. 35s. 80 kr. ISBN 82-537-4216-9
- 95/38 G.J. Limperopoulos: Usikkerhet i oljeprosjekter. 1995. 72s. 95 kr. ISBN 82-537-4222-3
- 96/1 E. Bowitz, N.Ø. Mæhle, V.S. Sasmitawidjaja and S.B. Widoyono: MEMLI - The Indonesian Model for Environmental Analysis: Technical Documentation. 1996. 70s. 95 kr. ISBN 82-537-4223-1
- 96/2 A. Essilfie: Investeringer, kostnader og gebyrer i den kommunale avløpssektoren: Resultater fra undersøkelsen i 1995. 1996. 36s. 80 kr. ISBN 82-537-4239-8
- 96/4 Å. Osmunddalen og T. Kalve: Bofaste innvandreres bruk av sosialhjelp 1987-1993. 1996. 33s. 80 kr. ISBN 82-537-4245-2
- 96/6 J.E. Finnvold: Kommunale helsetilbud: Organisering, ulikhet og kontinuitet. 1996. 70s. 95 kr. ISBN 82-537-4221-5

B

Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Publikasjonen kan bestilles fra:

Statistisk sentralbyrå
Salg- og abonnementservice
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Telefon: 22 00 44 80
Telefaks: 22 86 49 76

eller:

Akademika – avdeling for
offentlige publikasjoner
Møllergt. 17
Postboks 8134 Dep.
N-0033 Oslo

Telefon: 22 11 67 70
Telefaks: 22 42 05 51

ISBN 82-537-4249-5
ISSN 0806-2056

Pris kr 95,00

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway